

CJT

AGENDĂ

IMIȘ

Consiliul Județean Timiș
Periodic de informare administrativă

www.cjtimis.ro

Titaj: 5000 exemplare

Anul I (IX) Nr. 1 (89), decembrie 2014, SERIE NOUĂ

Se distribuie gratuit

25 DE ANI DE LIBERTATE 1989-2014

Pagina 14

Muzeul cinegetic Șarlota

Pagina 12

Cu ocazia sărbătorilor de iarnă, vă transmit, dragi locuitori ai județului Timiș, cele mai calde urări de sănătate și împlinire alături de cei dragi! Fie ca noul an să vă umple sufletul de bucurie și să vă aducă liniște, speranță și încredere.

Sărbători fericite și un an nou plin de realizări!
CĂLIN DOBRA,
vicepreședinte

Fie ca sărbătorile de anul acesta să vă umple sufletul de bucurie, încredere, speranță și iubire. Moșul să vă aducă cele mai dorite și neașteptate cadouri vouă și celor apropiați, iar Anul Nou să vă aducă speranța unui nou început, energia necesară pentru a vă îndeplini toate obiectivele, înțelepciunea de a aprecia fiecare zi prin micile bucurii pe care vi le oferă și împlinirea celor mai îndrăznețe vise.

La mulți ani!

FLORIN ZANFIR
Vicepreședintele C.J. Timiș

În pragul Sfințelor sărbători ale Crăciunului, vă transmit tuturor multă sănătate, liniște sufletească și prosperitate.

Anul Nou 2015 să vă aducă în dar împliniri, belșug și bucurii.

Crăciun fericit și La Mulți Ani!

Titu Bojin

Președintele C.J. Timiș

BILED

"Sper să atragem primele fonduri europene pentru comuna noastră"

Pagina 10

LENAUHEIM

Primarul Ilie Suci:

"E trist că de 25 de ani nu reușim să facem ceva cu agricultura"

Pagina 11

SĂCĂLAZ

Primarul

Ilie Todașcă:

"Legea pășunilor îngrădește dreptul de proprietate"

Pagina 15

Deta Inaugurare la Casa de Cultură din Deta

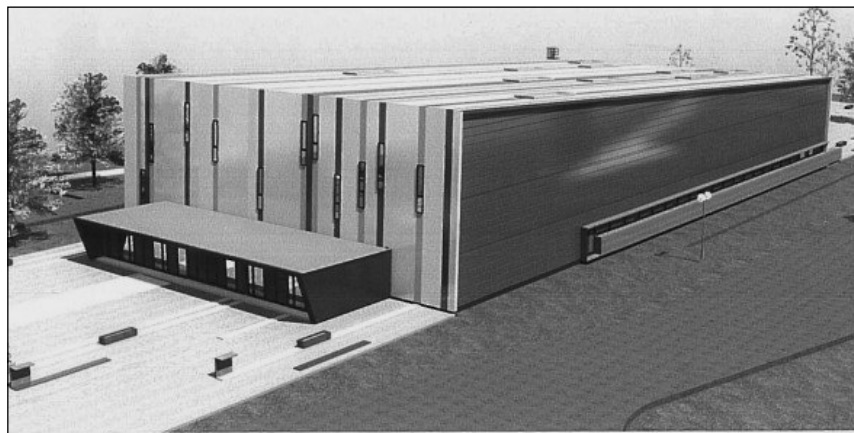
Din această toamnă, Deta are în sfârșit o Casă de Cultură potrivită pentru activitățile dintr-un oraș. Clădirea a fost primită ca donație de la Forumul Democrat German, filiala Deta, dar era în stadiu de degradare. CU fonduri de la bugetul local, administrația locală a decis să renoveze integral clădirea alocând suma de 18 miliarde de lei vechi, asta după ce încercase în zadar să obțină, pe un proiect guvernamental, banii necesari ridicării unei case de cultură. Panglica a fost tăiată de către primarul Petru Roman și Matei Kirsch, președintele Forumului German din Deta, cetățean de onoare al orașului. **"Deta are de astăzi o Casă de Cultură prin efortul propriu al cetățenilor acestui oraș. Absolut tot ce am făcut aici a fost finanțat din bugetul local, adică din taxele și impozitele plătite de dumneavoastră, cei care participați la acest moment festiv, de familiile dumneavoastră, de vecinii și prietenii dumneavoastră din oraș. Am dovedit că putem face singuri ceea ce alții ne-au refuzat într-un mod total arbitrar și nedrept"**, le-a transmis celor din sala arhiplină primarul Petru Roman. (L.I.)

Sală polivalentă modernă la Dumbrăvița

Două localități implicate în proiectul "Sportul, un instrument de dezvoltare a ofertei turistice transfrontaliere", Dumbrăvița și Szentes, sunt încurajate să dezvolte turismul în județele Timiș și Csongrad, prin Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Ungaria.

Prin acest proiect în Dumbrăvița se va construi o sală polivalentă, iar în localitatea maghiară se va reabilita și moderniza ștrandul din cadrul centrului de recreere Szentes.

Sala polivalentă va avea o suprafață de 2.244 de metri pătrați. În jurul sălii vor fi amenajate parcări pentru 100 de autoturisme și 3 autocare, cât și un spațiu verde de recreere. În sala polivalentă se vor desfășura meciuri de baschet, handbal, volei, fotbal de sală, tenis, iar tribuna va avea o capacitate de 500 de locuri, cu posibilitate de extensie. La intrare fi amenajat un spațiu pentru expoziții și un punct de informare turistică. De asemenea, sala polivalentă va fi

dotată cu echipament sportiv, care să permită organizarea de evenimente sportive de nivel modern, cu respectarea normelor internaționale.

Pentru ca implementarea proiectului în valoare de 2,14 milioane euro (din care Dumbrăviței, ca lider de proiect, îi revin 1,3 milioane euro) să fie cât mai transparentă cu putință, la terminarea proiectului se va organiza

în Dumbrăvița o conferință de diseminare a rezultatelor proiectului, alături de o expoziție care va prezenta în imagini valorile turistice din cele 2 județe.

De asemenea, Televiziunea din Szentes va realiza un film de promovare a valorilor turistice din cele județe, care va fi prezentat la târgurile de turism din România și Ungaria. (S.I.)

E nevoie de patru descărcări de pe autostradă

Realizarea a patru descărcări de pe autostradă, în județul Timiș, ar putea începe în 2015, conform președintelui Consiliului Județean Timiș, Titu Bojin. Aceste puncte de descărcare ar fi la Bethausen, Șanovița, Recaș și pe Calea Aradului, în Timișoara, unde va fi creat un sens giratoriu. "Primarii, primăriile, inclusiv Primăria Timișoara vor sprijini pentru teren. Adică vom pune la dispoziție terenul gratis. Primăria ar trebui să rezolve cu terenul, mai puțin Timișoara. Spun acest lucru pentru că la Timișoara sunt 8,5 km, iar în cazul celorlalte descărcări este vorba de câteva sute de metri", a declarat Titu Bojin. (S.I.)

Investiție în tratarea apelor uzate la Recaș

Stația de epurare a apelor uzate de la Recaș a fost pusă în funcțiune în luna octombrie, după o investiție de peste 9 milioane de lei, finanțată din Fondul de Coeziune al Uniunii Europene prin Programul Operațional Sectorial Mediu. Stația de epurare este proiectată să funcționeze cu un debit maxim de 105 metri cubi pe oră și poate deservi până

la 5.500 locuitori. Tehnologia de epurare cuprinde treapta mecanică, treapta biologică și treapta de epurare avansată pentru eliminarea fosforului și azotului și dezinfectia cu ultraviolete. În plus, tehnologia include tratarea nămolului prin îngroșare și deshidratare până la 35% substanță uscată. Funcționarea stației este monitorizată on-line și auto-

matizată, achiziția de date și conducerea proceselor de tratare se face cu echipamente comandate la distanță. Siguranța este asigurată printr-un sistem modern de supraveghere video. La punerea în funcție a stației au fost prezenți vicepreședintele C.J.

Timiș, Florian Zanfîr, subprefectul de Timiș Zoltan Marossy, directorul Aquatim Ilie Vlaicu, primarul orașului Recaș Teodor Pavel, primarul comunei Moșnița Nouă Ioan Sorincău, alte oficialități și specialiști în domeniu. (S.I.)

AUDIENȚE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Programul de audiențe:

La președintele Consiliului Județean Timiș, **dl. Titu Bojin**, marți și joi, între orele 11-13. Înscrierile se fac în ziua desfășurării audienței la Registratură, telefon 0256/406 406, 0256/406 413.

La vicepreședintele C.J. Timiș, **dl. Ionel Călin Dobra**, luni, între orele 11-13. Înscrierile se fac zilnic la secretariatul cabinet vicepreședinte, camera 207, telefon 0256/406 334.

La vicepreședintele C.J. Timiș, **dl. Florian Zanfîr**, miercuri, între orele 11-14. Înscrierile se fac miercuri, între orele 8-10, la Registratură, telefon 0256/406 406, 0256/406 413.

La secretarul general al C.J. Timiș, **dl. Ioan Dănuț Ardelean**, vineri, între orele 11-14. Înscrierile se fac vineri, între orele 8-10, la camera 201, telefon 0256/406 324.

COMISIILE CONSILIULUI JUDEȚEAN TIMIȘ

A. COMISIA ECONOMICĂ

PREȘEDINTE: BOLOGA GHEORGHE

SECRETAR: RADU MARINA

MEMBRI: STANCIU POMPILIU,
LELESCU TIBERIU - PRICOPIE
JURAVLE PETRU

B. COMISIA DE URBANISM, AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI LUCRĂRI PUBLICE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

PREȘEDINTE: MIHOC MARCEL,

SECRETAR: COSTA COSMIN - LĂSCUȚ

MEMBRI: CUTU DORIN - POMPILIU,
SZATMARIOAN - ȘTEFAN,
COCEAN LIVIU - MARIUS

C. COMISIA PENTRU AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

PREȘEDINTE: LĂZUREANU AUREL

SECRETAR: DAVIȚOIU ION,

MEMBRI: BOJIN MIHĂIȚĂ,
VASILE MARIAN,
COCIOBEA SORIN

D. COMISIA PENTRU CULTURĂ, ÎNVĂȚĂMÂNT, TINERET ȘI SPORT

PREȘEDINTE: NEGOIȚĂ ADRIAN VALENTIN

SECRETAR: PĂSCUȚĂ ADRIAN

MEMBRI: POPESCU MARIN,

BITEA NICOLAE - FLORIN,

PAU RADU-ADRIAN

E. COMISIA PENTRU SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

PREȘEDINTE: BORHA LIVIU

SECRETAR: MARINCONIMARCU FLAVIA-
STELUȚA GEORGETA)

MEMBRI: MOLDOVAN PAUL-BOGDAN,

RUS GEORGETA AURELIA,

GAVRILIȚĂ BIANCA - MIRUNA

F. COMISIA PENTRU ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

PREȘEDINTE: DEMA DOREL IOAN

SECRETAR: STANCU TRAIAN

MEMBRI: MARTINESCU MARIUS - TIBERIU,

CRĂCIUNESCU GABRIELA - RODICA,

PLAVOȘIN DEIAN - DAN

G. COMISIA PENTRU RELAȚII ȘI COOPERARE INTERNĂ ȘI EXTERNĂ

PREȘEDINTE: RUS ALAIN - FLORIN

SECRETAR: GAIȚA OANA - DANA

MEMBRI: RITIVOIU MIHAI,

CRÎȘAN TEODOR ADRIAN,

CRĂCIUNESCU GABRIELA - RODICA

CJT
AGENDĂ TIMIȘ

Publicația .Agendă C.J.T."
este supliment al Monitorului Oficial
al Consiliului Județean Timiș.
Apare în baza O.G. nr. 75 din 28.08.2003

Colegiul de redacție:
Răzvan Hrenoschi, Jana Lavrits,
Smaranda Marcu, Alina Sabou,
Ada Marincu, Petru Vasile Tomoiagă

Administrare ediție electronică:
Mariana Brânzeu
FOTO: Constantin Duma (Agerpres)

Prepress & tipar:
FED PRINT TIMIȘOARA

ISSN: 1842-323X
Redacția: Timișoara,
Strada Regina Maria nr. 3
Telefon: 0256/406 330, 0256/406 401,
0721/531 379
e-mail: agenda.cjtimis@gmail.com
www.cjtimis.ro

PLENUL C.J. Timiș - 26 noiembrie 2014

Consiliul Județean Timiș s-a întrunit în ședință ordinară în data de 26 noiembrie 2014, în Sala consiliului din Palatul Administrativ situat în Timișoara, cu următoarea ordine de zi:

1. Proiect de hotărâre privind propunerea dării în folosință gratuită la Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii "Louis Turcanu" Timișoara a unor spații situate în imobile din domeniul public al Județului Timiș și date în administrarea Spitalului Clinic Județean de Urgență Timișoara.

2. Proiect de hotărâre privind propunerea dării în folosință gratuită la Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii "Louis Turcanu" Timișoara a parterului de la imobilul "Pavilion II" cu o suprafață de 552,80 mp situat în Municipiul Timișoara, Piața Regina Maria, nr.

3. Proiect de hotărâre privind propunerea închirierii unor suprafețe de teren din domeniul public al Județului Timiș situate în cadrul Complexului imobiliar Bastionul "Theresia" pentru amplasare de standuri, tonete, chioșcuri cu destinație de comerț stradal sau de publicitate.

4. Proiect de hotărâre privind aprobarea preluării în folosință gratuită de către Consiliul Județean Timiș și Direcția de Evidență a Persoanelor Timiș a unor bunuri de la Serviciul de Telecomunicații Speciale – UM 0695 Timișoara.

5. Proiect de hotărâre privind aprobarea vânzării subsolului imobilului situat în Municipiul Timișoara, Bd. Victor Babeș, nr. 21.

6. Proiect de hotărâre privind

aprobarea majorării capitalului social la Societatea "Service Cons Prest" S.R.L.

7. Proiect de hotărâre privind modificarea și completarea Normativului privind dotarea cu autovehicule și consumul lunar de carburanți.

8. Proiect de hotărâre privind aprobarea neexercitării dreptului de preemțiune din partea Județului Timiș la intențiile de înstrăinare a unor imobile cu altă destinație decât cea de locuință.

9. Proiect de hotărâre privind propunerea de aprobare a licențelor de traseu pentru efectuarea transportului public de persoane prin curse regulate speciale unor opera-

tori de transport rutier.

10. Proiect de hotărâre privind propunerea de modificare a "Programului de transport județean de persoane prin curse regulate pentru perioada 01.01.2014 – 30.06.2019".

11. Proiect de hotărâre privind aprobarea ocupării de către Societatea Agro Pierre S.R.L. a unei porțiuni din DJ 693 km 2+100 stânga.

12. Proiect de hotărâre privind aprobarea "Strategiei de dezvoltare a infrastructurii județene de drumuri din județul Timiș pentru perioada 2015-2020".

13. Proiect de hotărâre privind aprobarea contractării documentației tehnico – economice necesare reali-

zării cu fonduri europene a proiectului de investiție "Poligon Agroalimentar – Centru județean de colectare, stocare, marketing și desfacere produse agricole".

14. Proiect de hotărâre privind aprobarea promovării proiectului Centru regional intermodal de transport marfă Timișoara – Remetea pe POS TRANSPORT 2007 – 2013 pentru elaborarea documentației tehnico-economice necesare accesării finanțării lucrărilor de execuție în noul ciclu de programe al fondurilor structurale 2014 -2020.

15. Proiect de hotărâre privind aprobarea execuției bugetelor secțiunii de funcționare și a secțiunii de dezvoltare pentru bugetul propriu

al Județului Timiș pe trimestrul III 2014.

16. Proiect de hotărâre privind aprobarea modificării Anexei la Hotărârea Consiliului Județean Timiș nr. 178/2013 privind aprobarea contractării unei finanțări rambursabile interne/externe în valoare de până la 200.000.000 lei.

17. Proiect de hotărâre privind aprobarea bugetului rectificat al Județului Timiș pe anul 2014.

18. Proiect de hotărâre privind aprobarea Planului de ocupare a funcțiilor publice al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș pe anul 2015.

19. Proiect de hotărâre privind numirea domnului Radosav Dănuț în funcția de manager al Muzeului Satului Bănățean Timișoara.

20. Proiect de hotărâre privind stabilirea componenței Consiliului de conducere a Muzeului Satului Bănățean Timișoara instituție publică de cultură de interes județean.

21. Proiect de hotărâre privind aprobarea componenței nominale a Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Timiș.

22. Proiect de hotărâre privind aprobarea componenței nominale a Comisiei pentru Protecția Copilului Timiș.

23. Proiect de hotărâre privind acordarea Diplomei de "Excelență" a Județului Timiș.

24. Proiect de hotărâre privind conferirea titlului de "Cetățean de Onoare al Județului Timiș" Preafericitului Daniel Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

25. Întrebări. Interpelări. Diverse. (J.L.)

17 decembrie 2014

ȘEDINȚA ORDINARĂ A C.J. TIMIȘ

Consiliul Județean Timiș a fost convocat în ședință ordinară în data de 17 decembrie 2014, ora 14,00, în Sala Revoluției din Palatul Administrativ, cu următoarea ordine de zi:

1. Proiect de hotărâre privind solicitarea trecerii imobilului 3445 Timișoara din domeniul public al statului și administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al Județului Timiș și administrarea Consiliului Județean Timiș.

2. Proiect de hotărâre privind acordul executării unor lucrări de hidroizolare la subsolul imobilului din Municipiul Timișoara, b-dul Republicii, nr. 2.

3. Proiect de hotărâre privind modificarea inventarului bunurilor care aparțin domeniului public al Județului Timiș.

4. Proiect de hotărâre privind aprobarea acordării cu titlu gratuit a dreptului de uz și a dreptului de acces și utilizare în favoarea Societății Sold Energy S.R.L. asupra unei suprafețe de teren din perimetrul drumului județean DJ 572 aflat în domeniul public al Județului Timiș.

5. Proiect de hotărâre privind propunerea de aprobare a licențelor de traseu pentru efectuarea transportului public de persoane prin curse regulate speciale unor operatori de transport rutier.

6. Proiect de hotărâre privind aprobarea taxelor județene pentru anul fiscal 2015.

7. Proiect de hotărâre privind aprobarea tarifelor pentru unele servicii de interes județean în anul fiscal 2015.

8. Proiect de hotărâre privind aprobarea normativelor de cheltuieli pentru îmbrăcăminte, încălțăminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucării, transport, materiale cultural-sportive, precum și a majorării alocației de hrană pentru copiii cu vârsta de la zero la trei ani inclusiv, pentru copiii/tineri care beneficiază de o măsură de protecție specială în sistemul rezidențial și pentru mamele protejate în serviciul maternal al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș.

9. Proiect de hotărâre privind aprobarea Planului de ocupare a funcțiilor publice pe anul 2015 al aparatului de specialitate al Consiliului Județean Timiș.

10. Proiect de hotărâre privind aprobarea bugetului rectificat al Județului Timiș pe anul 2014.

11. Proiect de hotărâre privind aprobarea demarării procedurilor de pregătire a proiectului de investiție de infrastructură rutieră județeană – Centura Timișoara Sud – pentru accesarea Programului Operațional Regional 2014 – 2020.

12. Proiect de hotărâre privind numirea domnului Crețu Tudor în funcția de manager al Bibliotecii Județene Timiș.

13. Proiect de hotărâre privind încetarea Contractului de management al doamnei Megyes Labadi Eva la Teatrul pentru Copii și Tineret "Merlin" Timișoara.

14. Proiect de hotărâre privind numirea domnului Pleșa Laurențiu în funcția de manager al Teatrului pentru Copii și Tineret "Merlin" Timișoara.

15. Întrebări. Interpelări. Diverse. (J.L.)

O CARTE DOCUMENT

La împlinirea unui sfert de secol de la jertfele timișorenilor care s-au revoltat împotriva regimului dictatorial comunist, în foaierul Consiliului Județean Timiș a avut loc în 18 decembrie 2014 lansarea cărții "Timișoara 1989: vocile orașului", apărută la Editura Eurostampa (consilier editorial Eugen Georgescu). Autor, **dna Mariana Cernicova-Bucă**, publicist și conferențiar la Facultatea de Științe ale Comunicării, Universitatea Politehnică Timișoara. Evenimentul a avut loc în clădirea în care, în urmă cu 25 de ani, reprezentanții guvernului ceaușist au fost contestați de revoluționarii timișoreni, activiștii partidului comunist român putând constata că principalele cereri ale bănățenilor nu erau un șpais mai plin, ci libertate, democrație, vot liber, dreptul la liberă circulație și, mai ales, o Românie fără comunism. (C.T)

Copilărie cu drepturi, dar și cu îndatoriri

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Drepturilor Copilului Timiș a marcat **Ziua Drepturilor Copilului** printr-o campanie de promovare a drepturilor copilului în rândul copiilor din centrele de ocrotire și un concurs de desen cu tema **Copilărie cu drepturi**. Copiii

din centrele de plasament au primit materiale informative din care au aflat care le sunt drepturile, fiind implicați de către educatori și instructorii de educație în diverse discuții și dezbateri pe această temă. De asemenea, le-au fost reamintite și îndatoririle pe care le au. Ulterior,

copiii au fost invitați să realizeze desene care să reprezinte unul sau mai multe drepturi ale copilului. Toate desenele copiilor au fost expuse într-o mică expoziție organizată la Centru de Plasament pentru Copilul cu Dizabilități Recaş. Într-un cadru festiv, toți copiii au primit

diplome de participare și cadouri.

Adunarea Generală a ONU a recomandat (în 1954, rezoluția 836 IX) ca toate țările să sărbătorească o Zi Universală a Copiilor, care să fie marcată ca Zi a fraternității și înțelegerii între copii din toată lumea și ca Zi a promovării bunăstării copiilor lumii. Data de 20 noiembrie marchează ziua în care Adunarea generală a adoptat Declarația Drepturilor Copiilor (în 1959) și Convenția Drepturilor Copiilor (în 1989).

Drepturile copilului se regăsesc într-o serie de documente inter-

naționale care definesc drepturile și principiile dezvoltării normale a unui copil. În România, drepturile copilului fac obiectul Legii 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, în concordanță cu convențiile internaționale în domeniu, la care România este parte.

Evenimentul organizat de DGASPC Timiș a beneficiat de sprijinul financiar al CJ Timiș, prin intermediul "Agendei culturale a Consiliului Județean Timiș pe anul 2014".

Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități

Pentru a marca Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș a organizat, în centrele aflate în structura sa, diverse manifestări dedicate beneficiarilor care sunt persoane cu dizabilități. Spectacole cu muzică, dans și recitaluri, expoziții cu lucrări realizate de ei, toate acestea au fost câteva din alternativele oferite persoanelor cu dizabilități din centrele rezidențiale.

Beneficiarii centrelor rezidențiale din Ciacova au primit, în 3 decembrie a.c., vizita Grupului de Dansuri Populare din localitate, tinerii oferindu-le un program artistic, sub sloganul "Să ne bucurăm împreună". La rândul lor, beneficiarii CRRN Lugoj au pregătit, tot în 3 decembrie a.c., o expoziție cu lucrări realizate de ei în cadrul atelierelor de ergoterapie, iar la CRRN Sinersig, tinerii au organizat o serbare cu dansuri și cântece pe placul tuturor.

În 1992, la încheierea Deceniului Națiunilor Unite dedicat Persoanelor cu dizabilități (1983-1992), Adunarea Generală a proclamat ziua de 3 decembrie drept Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități (rezoluția 47/3). Deceniul a constituit o perioadă de conștientizare și luarea de măsuri concrete pentru îmbunătățirea situației persoanelor cu handicap, pentru a le oferi acestora șanse egale. Astfel, Adunarea Generală a făcut apel la statele membre să marcheze această zi pentru ca persoanele cu dizabilități să fie tot mai mult integrate în societate (rezoluția 47/88). În această convenție sunt prezentate drepturile și responsabilitățile fiecăruia și măsurile care trebuie luate de către guvernele naționale pentru a sprijini drepturile copiilor cu dizabilități, precum și ceea ce poate face fiecare dintre noi pentru această cauză.

Evenimentul organizat de DGASPC Timiș a fost realizat cu sprijinul financiar al CJ Timiș, prin intermediul "Agendei culturale a Consiliului Județean Timiș pe anul 2014".

Pagină realizată de Sorina BUCURESCU

Copiii așteaptă nerăbdători sosirea lui Moș Crăciun

Sfânta Sărbătoare a Crăciunului se apropie, iar copiii din centrele de plasament așteaptă, ca toată lume de altfel, sosirea lui Moș Crăciun. Ei știu că în fiecare an, el va veni cu un sac plin de daruri, așa că s-au pregătit să-l aștepte cum se cuvine, cu camere curate și frumos împodobite. Bradul este plin de podoabe vesele și strălucitoare, pe care le-au realizat cu multă răbdare și dragoste. În fiecare instituție de ocrotire aparținând DGASPC Timiș, copiii au pregătit serbări cu specific de iarnă și colinde cu care îl vor întâmpina atât pe Moș Crăciun, cât și pe oamenii darnici care trec pragul centrelor în aceste zile, pentru a le aduce multe, multe daruri. Copiii au fost invitați să participe la diverse manifestări culturale-educative din comunitate, cu toții bucurându-se de interacțiunea cu alți copii. Peste 150 de copii din centrele de plasament din județul nostru vor lua parte la tradiționalul concert de

colinde, organizat la Catedrala Mitropolitană din Timișoara. Ei vor asista la slujba religioasă și vor colinda, fiind răsplătiți cu daruri din partea Arhiepiscopiei Timișoarei.

Seara de Crăciun și cea de Anul

Nou îi va găsi pe toți beneficiarii instituțiilor rezidențiale din cadrul DGASPC Timiș, copii și adulți deopotrivă, cu mesele îmbelșugate, cu bucate tradiționale și multă voce bună.

Lucrări majore pentru infrastructura județului

La începutul toamnei, au fost semnate, între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației și primăriile din Timiș, contracte pentru 69 de proiecte de lucrări de modernizare a drumurilor, apă, canalizare și stații de epurare în județul nostru, după cum urmează:

1. Înființare rețea de canalizare pentru localitățile Birda și Sângeorge și stație de epurare pentru comuna Birda amplasată în localitatea Mănăstire, comuna Birda – 200.000 lei

2. DC 72 Șarlota – Buzad – 600.000 lei

3. Alimentare cu apă în comuna Criciova – 250.000 lei

4. Realizarea sistemului centralizat pentru alimentare cu apă potabilă în localitatea Coșava – 193.000 lei

5. Alimentare cu apă în localitățile Sacoșu Mare și Hodoș și extinderea și modernizarea rețelei existente în localitatea Darova. Etapa I - Lucrări de alimentare cu apă în comuna Darova – 200.000 lei

6. Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă în localitatea Denta – 500.000 lei

7. Modernizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă a localității Dudeștii Vechi – 200.000 lei

8. Rețea de canalizare sub presiune și stație de epurare a apelor uzate menajere în comuna Dudeștii Vechi – 200.000 lei

9. Construcția sistemului de canalizare a apelor uzate menajere și a stației de epurare a apelor uzate din localitățile Dumbrava și Răchita – 275.000 lei

10. Canalizare menajeră și stație de epurare în localitatea Lugojel, comuna Găvojdia – 150.000 lei

11. Proiect integrat alimentare cu apă (strada Nouă, strada Bătrână și strada Viilor) în localitatea Giarmata, comuna Giarmata – 200.000 lei

12. Proiect integrat, canalizare (strada Nouă, strada Bătrână și strada Viilor) în localitatea Giarmata, comuna Giarmata – 150.000 lei

13. Modernizarea și extinderea rețelei de apă în localitatea Giulvăz, comuna Giulvăz – 150.000 lei

14. Stație de tratare, stație de pompare și reconfigurare rețea apă de consum menajer – comuna Jebel – 1.644.000 lei

15. Alimentare cu apă și stație de tratare în localitatea Alioș, comuna Mașloc – 919.082,12 lei

16. Alimentare cu apă și stație de tratare în localitatea Remetea Mică, comuna Mașloc – 250.000 lei

17. Canalizare menajeră pentru localitățile Moravița și Stamora Germană cu stație de epurare – 600.000 lei

18. Extindere rețea de alimentare cu apă în comuna Moșnița Nouă, localitatea Moșnița Nouă și Moșnița Veche, realizare stație de pompare de ridicare de presiune – 200.000 lei

19. Extindere canalizare menajeră în localitățile Moșnița Nouă și Moșnița Veche – 200.000 lei

20. Alimentare cu apă în localitatea Otelec – 350.000 lei

21. Alimentare cu apă și stație de tratare în localitatea Ionel (Iohanesfeld), comuna Otelec – 150.000 lei

22. Construire canalizare + stație de epurare - et.I. stație de epurare, comuna Parța

– 600.000 lei

23. Extindere rețea de apă potabilă în loc. Sânmartinu Sârbesc, comuna Peciu Nou – 100.000 lei

24. Înființare sistem de canalizare în comuna Periam – 150.000 lei

25. Realizare sistem de alimentare cu apă și stație de tratare în comuna Pesac – 500.000 lei

26. Alimentare cu apă a localității Săcălaz – 65.917,88 lei

27. Modernizare și extindere sistem de alimentare cu apă pentru localitățile Șandra și Uiheii, comuna Șandra – 200.000 lei

28. Sistem alimentare cu apă și stație de tratare, localitatea Saravale – 400.000 lei

29. Construcția sistemului de canalizare a apelor uzate menajere, construcția stației de epurare a localității Știuca – 700.000 lei

30. Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă în localitățile Teremia Mare și Nerău – 150.000 lei

31. Rețea de canalizare menajeră și stație de epurare în comuna Tomnatic – 150.000 lei

32. Alimentare cu apă sat Bacova – 1.000.000 lei

33. Reabilitarea și extinderea alimentării cu apă în sistem centralizat și realizarea sistemului centralizat de canalizare în colonia agricolă Clarii Vii, oraș Jimbolia – 300.000 lei

34. Reabilitarea alimentării cu apă în Municipiul Lugoj – 1.400.000 lei

35. Alimentare cu apă a localităților Izvin, Bazoșu Vechi, Petrovaselo, aparținătoare orașului Receaș – 800.000 lei

36. Extindere alimentare cu apă a localității Cutina – 150.000 lei

37. Extindere canalizare menajeră a localității Cutina – 150.000 lei

38. Modernizare drumuri în comuna Birda – 50.000 lei

39. Reabilitare drum comunal DC 142- Intersecție DJ 592D-linie CF, Străzi în Jabar, com. Boldur – 300.000 lei

40. Modernizare străzi în comuna Cărpiniș – 300.000 lei

41. Modernizare DC 147, DN 6-Cheveresu Mare – 300.000 lei

42. Modernizare drumuri comunale în comuna Denta – 300.000 lei

43. Modernizare străzi în comuna Dumbrăvița, L=15 km – 200.000 lei

44. Modernizare DC 81 în comuna Ghizela – 100.000 lei

45. Modernizare strazi in comuna Giarmata L=10,655km – 350.000 lei

46. Modernizare străzi în localitatea Vizejdia, comuna Gottlob – 100.000 lei

47. Modernizare strazi in localitatea Iecea Mare – 350.000 lei

48. Modernizare străzi, L=4,3 km, în localitatea Jebel – 50.000 lei

49. Modernizare străzi în comuna Lovrin – 150.000 lei

50. Construcție stație de epurare, reabilitare și extindere rețea de canalizare în loc. Margina Colonie, comuna Margina – 200.000 lei

51. Amenajare drum comunal DC 95 Remetea Luncă-Topla, km 4+175,5-8+086,5 – 50.000 lei

52. Reabilitare străzi în comuna Moravița și sat aparținător Stamora Germană – 50.000 lei

53. Modernizare DC 97 Moșnița Veche-Timișoara – 50.000 lei

54. Modernizare rețea stradală Nițhidorf – 250.000 lei

55. Modernizare DC 97, Iersnic-Cladova,

Variaș – 50.000 lei

65. Canalizare menajeră în satele Pietroasa Mare, Herendești și rețele de transport la stația de epurare existentă în comuna Victor Vlad Delamarina – 200.000 lei

66. Reabilitare străzi în oraș Buziaș și satele aparținătoare, L= 8,0 km – 450.000 lei

67. Reabilitare DC 113 Bătești-Jupânești – 300.000 lei

68. Modernizare DC 178 km 0+000-8+460 (sat Percosova) L-8.46km – 150.000 lei

69. Zona extindere sat Tapia-Drumuri (străzi) – 550.000 lei

"Suma totală alocată tuturor celor 131 de proiecte de infrastructură din Timiș prin Programul Național de Dezvoltare Locală (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 28 din 2013) este de 30.760.000 lei", a subliniat președintele Consiliului Județean Timiș, Titu

Bojin. km 0+000-5+350, L=5,35km – 400.000 lei

56. Modernizare drumuri de interes local în comuna Periam – 250.000 lei

57. Modernizare drum comunal DC 154 (DJ 592-Uliuc-Unip), L=7,2 km – 300.000 lei

58. Modernizare străzi în localitatea Sandra, L=8.33 km – 250.000 lei

59. Modernizare strazi in comuna Saravale – 300.000 lei

60. Modernizare DC 37, L-13.79 km – 150.000 lei

61. Modernizare strazi in comuna Tomnatic – 200.000 lei

62. Canalizare menajeră și stație de epurare în localitatea Topolovău Mare – 150.000 lei

63. Modernizare străzi în loc. Susani comuna Traian Vuia – 500.000 lei

64. Asfaltare străzi sat Gelu, comuna

Bojin.

"În ceea ce privește infrastructura rutieră prioritare sunt în 2015 lucrările de extindere la 4 benzi a drumului județean care face legătura între Timișoara și Moșnița Nouă și a drumului spre Aeroportul Internațional Traian Vuia din Timișoara. Sperăm să găsim soluții și să sprijinim și noi realizarea Centurii sud a orașului Timișoara, care a fost inclusă în Master Planul de la nivel național. Acest proiect face parte din portofoliul Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România. Alte priorități ale instituției administrației județene sunt Centrul Intermodal, Aeroportul Timișoara, Spitalul Clinic Județean (incluzând aici Clinica Bega, Casa Austria și Ortopedia)", a precizat președintele C.J. Timiș în cadrul conferinței de presă din 18 decembrie 2014.

Jana LAVRITS

Noi puncte de frontieră la granița cu Serbia

Trei puncte de trecere a frontierei înspre Serbia au fost inaugurate, în 8 noiembrie, în județul Timiș, în prezența premierului Victor Ponta și al omologul său sârb, Aleksandar Vučić. La eveniment au mai fost prezenți vicepremierul Gabriel Oprea, precum și ministrul apărării, Mircea Dușa, precum și polițiști de frontieră și pompieri. Oficialii au fost prezenți la deschiderea punctului de frontieră de la Lunga - Nakovo (Serbia). Acest drum scurtează cu 30 de kilometri ruta pe care, până acum, locuitorii din cele două țări trebuiau să o străbată ca să ajungă dintr-o parte în alta. În acest context, Victor Ponta a declarat că nu renunță la ideea autostrăzii Timișoara - Belgrad și că se va căuta finanțarea necesară, însă nu va fi din fonduri europene. Celelalte două puncte de trecere a frontierei deschise între România și Serbia sunt la Valcani și Foieni. (S.I.)

Vasile Șirli Directorul muzical al Disneyland Paris la Muzeul de Artă Timișoara

Muzeul de Artă Timișoara, în colaborare cu Galeria Posibilă din București, a organizat eveniment deosebit în programul conex al expoziției "Ștefan Câlția – Locuri" de la Palatul

Baroc, Timișoara.

Sâmbătă, 22 noiembrie, a avut loc la Muzeul de Artă din Timișoara întâlnirea cu compozitorul Vasile Șirli, cu tema "Muzica de teatru a lui Vasile Șirli". Conform spuselor compozitorului, "Întâlnirea s-a vrut un Dialog despre Muzica de Teatru, cu mici exemple audio. Despre "De ce? Cum?", despre

Oamenii de Teatru, Atitudinea lor, Ideile lor. O Întâlnire deschisă Întrebărilor". Născut în județul Timiș, la Variaș, Vasile Șirli este un important compozitor și producător de muzică pentru film și teatru. Distins cu numeroase premii naționale și internaționale, la Montreux, Dresda, Tokyo ș.a., compozitorul s-a stabilit în Franța în 1986, unde are numeroase colaborări în teatru, film (compania Universal), radio și televiziune. A lucrat cu muzicieni celebri, precum Phil Collins sau Peter Gabriel. Din 1990 este director al departamentului muzical al parcului Disneyland Paris, pentru care a compus melodii devenite clasice: Chante c'est Noel, It's Halloween-lo-ween, Dancin' (A Catchy Rhythm). După 1989, Vasile Șirli a avut mai multe colaborări în țară, atât în film, cât și în teatru, în special cu regizorul Silviu Purcărete – al cărui spectacol "Moliendo café" a avut premiera în luna noiembrie 2014 la Teatrul Maghiar din Timișoara.

Bogdan NĂDĂȘTEAN
FOTO: Constantin DUMA

Diana Crăiniceanu:

Experiența alergării povestită de ea însăși – 100 de kilometri pe traseul Reșița – Timișoara

"Ca mamă, îmi doresc ca fiica mea să își conducă viața după anumite valori: adevăr, libertate în gândire și acțiune, demnitate, siguranță de sine, curaj și implicare. Îmi este atât de clar că ea va face ceea ce vede acasă și nicidecum ceea ce i

imposibilului. Aveam la dispoziție 2 luni în care să mă pregătesc fizic și mental pentru atingerea acestui nou obiectiv îndrăzneț. Aveam nevoie de un plan infailibil, pe care l-am conceput împreună cu un mentor în alergare și un mentor NLP.

Drăgoi - care își propusese să alerge 51 km - dat fiind faptul că a doua zi urma să împlinească 51 ani! Totul mergea conform planului, am împărțit obiectivul mareț în obiective mai mărunte, adică odată ajunsă la kilometrul 20 îmi doream să ajung la kilometrul 40, după kilometrul 40 îmi doream să ajung la kilometrul 51 pentru a o felicita pe Rodica și pentru a o surprinde cu un cadou (un tricou personalizat special pentru ea), după kilometrul 51 îmi doream să ajung la kilometrul 66, în localitatea Voiteg, unde urma să ne aștepte doamna Nina cu sandwichuri și ceai cald, iar după kilometrul 66 urma să ajung în localitatea Șag, la doar 14 kilometri de casă... însă aici am făcut o greșală care m-a costat scump și care mi-a întârziat sosirea în Timișoara cu câteva ore bune!

Deoarece ultima masă solidă (orez cu legume) o luasem la ora 15:00, la ora 19:00 - când am ajuns în localitatea Șag - am decis să mă opresc să mănânc. Nu am stat mai mult de 10-15 minute, care însă s-au dovedit a fi suficiente pentru a-i permite musculaturii să se răcească. Fiindcă alergasem deja de 14 ore și temperatura scăzuse destul de mult odată cu lăsarea întinericului, am început - brusc - să tremur de frig, să îmi clănțane zgomotos dinții și să nu îmi mai pot mișca picioarele

de kilometri parcurși!

Ce am învățat trăind această experiență de viață și ce o voi învăța la rândul meu pe Ana? Încrederea în sine și curajul nu pot fi pur și simplu descărcate de pe Google, ci trebuie să alegem conștient acele experiențe de viață care să ne ajute să le dezvoltăm; Numai situațiile neprevăzute ne scot la iveala potențialul; Obstacolele nu apar ca să ne paralizeze de frică și să ne oprească din drum. Obstacolele reprezintă muntea, iar pentru a reuși trebuie să fim dispuși să urcăm muntea; Un campion este campion înainte de a urca în ring; credința că vom câștiga trebuie să existe în noi dinainte de a porni la drum; Dacă vrem să progresăm rapid, trebuie să învățăm de la cei mai buni, de la cei care au parcurs deja același drum; Nimic nu este imposibil, atât

se spune acasă, încât misiunea mea pentru tot restul vieții este limpede: să trăiesc după valorile pe care îmi doresc să le modeleze ea.

În septembrie 2014, după participarea la Primul meu Triatlon de la Mamaia (o altă alegere îndrăzneată), am revenit acasă gândindu-mă la o frază pe care o rostise Florin Chindea - un coleg de alergare - în ziua în care am parcurs împreună distanța de 61 de kilometri între Timișoara și Lugoj. Mai în glumă, mai în serios, în acea zi el mi-a spus: "Diana, în toamnă te iau cu mine la suta de kilometri!". Fără să vrea, el a plantat în mine o sămânță care, odată cu venirea toamnei, a început să iasă la suprafață din cotlonul minții mele și să crească. Drept urmare, fără să stau prea mult pe gânduri, am pus mâna pe telefon și l-am sunat pe Florin. Acest moment a reprezentat pentru mine transformarea dorinței în decizie. Nu ne-a luat mai mult de 5 minute să stabilim ziua de 22 noiembrie ca zi a transunerii în realitate a ceea ce pe-atunci părea o idee nebunească, o provocare a

Din acel moment, tot ce îmi rămânea de făcut era să trec la acțiune și asta am făcut!

Și a sosit și ziua mult așteptată. Cum a decurs ziua de 22 noiembrie 2014? PERFECT... până la un anumit punct! Am avut alături echipa de suport perfectă (formată din 3 lugoieni de-ai mei: Mirela, Alin și Sami), iar pe traseu am avut compania perfectă: pe doamna Rodica

de durere. Eram semi-paralizată și nu știam cum voi continua.

Am rugat echipa de suport să îmi dea niște haine să mă încălzesc, am tras pe mine o bluză din polar, o vestă groasă, supra-pantaloni de ploaie... și tot tremuram din toate încheieturile. Am început să merg cu pași mărunți, iar Mirela din echipa de suport mergea alături de mine și îmi spunea: "Mai repede Diana, încearcă să mergi puțin mai repede". Puțin câte puțin am reușit să mă reîncălzesc și să accelerez mersul, însă nu am reușit să mai pornesc alergarea - prin urmare, ultimii 14 kilometri i-am parcurs în 2 ore și 42 de minute, mergând într-un ritm mai mult sau mai puțin alert. Aceste ultime 3 ore au avut cea mai mare încărcătură emoțională, am avut cele mai profunde conversații cu mine, am plâns, am avut răbdare, mi-am menținut neclintită credința că îmi voi transforma visul în realitate indiferent de obstacolele întâlnite pe parcurs, mi-am găsit echilibrul interior...

Am ajuns în fata Catedralei Metropolitane din Timișoara după 17 ore și jumătate de efort și 100,95

timp cât suntem dispuși să o luăm de la zero pentru a ajunge la destinație; Formula magică pentru împlinirea oricărui vis: **Intenție + Acțiune + Emoție = Manifestare în plan fizic a visului interior!** "

decembrie 2014

Premiile ProSport 2014

În data de 12 decembrie 2014, în sala multifuncțională a CJ Timiș, au fost premiate superlativele sportive ale anului **2014 Top Olimpic**: Gheorghe Ioana (foto) – L.P.S.Banatul/C.S.M.Timișoara, Petreanu Ionela - C.S.M.Timișoara, Grosan Robert--C.S.S.Bega, Pricob Simona- - C.S.M.Timișoara (foto), Cioanca Adrian-C.S.U Timișoara, Marticoni Patricea-C.S.M. Timișoara, Munteanu Raluca- C.S.S.Bega, Cotuna Vlad –C.S.M..Lugoj, Mazilu Alexandra-C.S.S.Bega, Pastor Adelina- L.P.S.Banatul/

C.S.M.Timișoara, Olaru Andra –C.S.S Timișoara
Au fost prezenți la eveniment, Calin Dobra – vicepreședinte CJT, Adrian Negoită. președintele comisiei Cultură, Învățământ și Sport, Gheorghe Bologa-președintele Comisiei Economice, Titi Stancu-consilier județean, inspectorul adjunct școlar Sima Aurelian, senatorul Petru Ehegartner Evenimentul a fost prezentat de șeful Serviciului Cultură, Învățământ și Sport din cadrul C.J. Timiș, dl. Răzvan Hrenoschi.
Iosim RADOVAN

Premiile "PRO JUVENTUTE – 2014" pentru elevii și profesorii din județul Timiș

Marti, 9 decembrie, începând cu ora 14, în sala multifuncțională a Palatului Administrativ, au fost recompensate, cu premiile "PRO JUVENTUTE - 2014", performanțele celor mai merituoși elevi din județ, dar și abnegația cadrelor didactice care i-au pregătit.

Premiile "PRO JUVENTUTE" sunt acordate anual de către Consiliul Județean Timiș, pe baza informațiilor primite de la Inspectoratul Școlar Județean Timiș. Selecția elevilor premiați s-a făcut în funcție de următoarele criterii:

- participarea, cu rezultate excepționale, la olimpiade și concursuri naționale, locurile I, II și III;

- participarea la concursuri și olimpiade internaționale și obținerea unor rezultate deosebite locurile I, II și III;

- rezultate de excepție obținute în procesul de pregătire școlară.

În cadrul manifestării au fost premiați 49 de elevi și 48 de profesori. Premiile au constatat în plachete, diplome și sume de bani în valoare totală de 68.130 lei, respectiv 36.340 lei pentru premiarea elevilor și 31.790 lei pentru premiarea profesorilor.

Festivitatea de premiere a fost deschisă de domnul Titu Bojin, președintele Consiliului Județean Timiș, care i-a felicitat pe performerii învățământului timișean, iar oficiile de decernare a premiilor au fost făcute de către domnii: Florian Zanfir - vicepreședinte C.J.Timiș, Adrian Negoită – președintele Comisiei de Cultură, Învățământ, Tineret și Sport din cadrul C.J.Timiș, Marin Popescu – consilier județean, membru al Comisiei de Cultură, Învățământ, Tineret și Sport din cadrul C.J.Timiș, Aurelian Sima - inspector școlar general-adjunct al județului Timiș și Răzvan Hrenoschi – Șef Serviciu Cultură, Învățământ și Sport din cadrul C.J. Timiș.

prof. Daniela PEPA,
Inspector superior

Premiile Pro Cultura Timisiensis 2014

Premiilor "Pro Cultura Timisiensis", cea mai importantă serie de distincții culturale din județul nostru, a ajuns la cea de-a XIII-a ediție.

Potrivit propunerilor premiate din partea instituțiilor de cultură și uniunilor de creație din Timișoara, la ediția din acest an au fost răsplătite pentru talentul și dăruirea lor 21 de personalități ale vieții cultural – artistice. Astfel, la categoria "seniori", au fost desemnați: coregrafa Brândușa Stănescu, profesorul Onuț Danciu, muzeograful Ioan Traia, prozatorul Ștefan Ehling, solistul Csaba Airizer, violonistul Mircea Tătaru, actrița Geta Iancu și pictorul Octavian Maxim. Fiecare laureat a primit o diplomă de onoare, o plachetă și 700 de lei.

De asemenea, la categoria "certitudini", au fost desemnați: dirijorul Sebastian Roșca, actorii Georg Peetz și András Csaba Molnos, scenograful Albert Alpár, etnologul Maria Mândroane, etnologul Maria Hadiji, eseistul Claudiu Arieșanu, solistul vocal Bogdan Zahariea, violonistul Codrin Emandi, scenografa Geta Medinski, actrița Luminița Tulgara, actorul Colin Buzoianu și nu în ultimul rând, pictorul Bogdan Rață. Fiecare laureat a primit o diplomă de onoare, o plachetă și 500 de lei.

Festivitatea de decernare a premiilor a avut loc în 5 decembrie, de la ora 14, la sala multifuncțională a Palatului Administrativ, în prezența președintelui Consiliului Județean Timiș dl. Titu Bojin, a vicepreședinților CJT Călin Dobra și Florian Zănfir, a membrilor Comisiei pentru Cultură, învățământ, tineret și sport și a unui numeros public.

Ada MARINCU

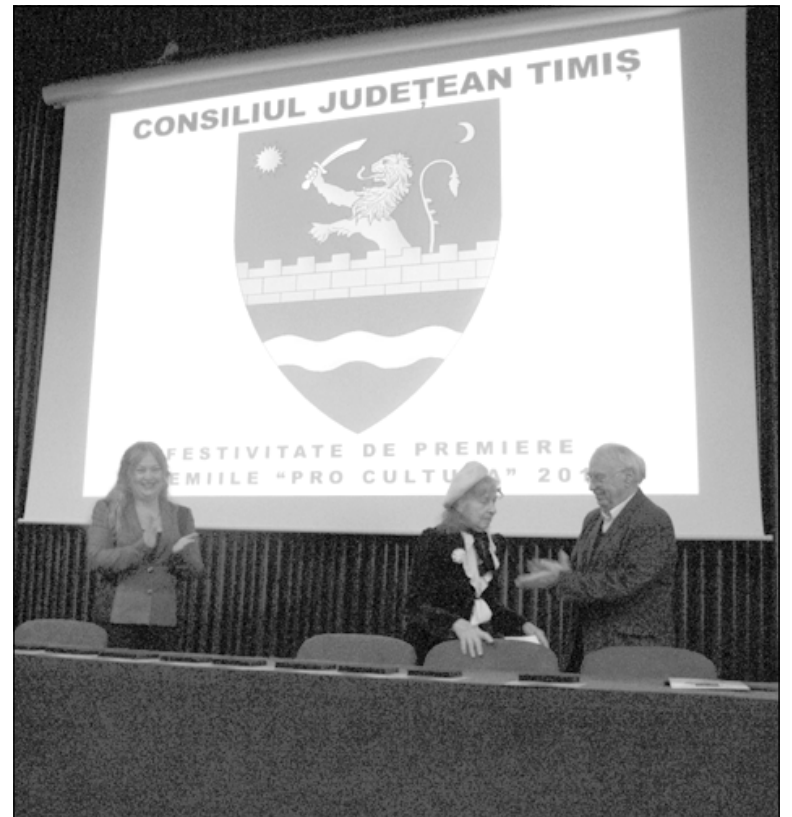
DI Președinte Titu Bojin și Răzvan Hrenoschi, deschizând festivitatea de premiere

DI. Președinte Titu Bojin, felicitând laureații

Csaba Molnos, o certitudine premiată de dl. vicepreședinte Florian Zănfir

Actrița Geta Iancu și scriitorul Ioan Jurca Rovina

Un public elevat

Moment de reculegere pentru laureații Pro Cultura plecați dintre noi

Premiile Pro Cultura Timisiensis 2014

"Incanto Quartetto" în deschiderea festivității de premiere

Scenograful Albert Alpar, o certitudine

Sculptorul Octavian Maxim primind premiul Pro Cultura Timisiensis

Pictorul Bogdan Rață

Președintele Comisiei pentru Cultură, Adrian Negoită, înmânându-i diploma și placheta lui Sebastian Roșca

Solistul vocal Csaba Airizer, premiat de dl. vicepreședinte Florian Zanfir

Prozatorul Ștefan Ehling, premiat de dl. președinte Titu Bojin

Violonistul Mircea Tătaru, premiat de dl. consilier Adrian Negoită

Dl Ioan Traia, laureat Pro Cultura Timisiensis 2014

Domnul președinte Titu Bojin înmânând diplome

Dna Maria Mândroane, primind premiul Pro Cultura Timisiensis

Etnologul Maria Jadjji primind premiul Pro Cultura Timisiensis 2014

BILED

"Sper să atragem primele fonduri europene pentru comuna noastră"

De peste un an, Primăria Biled este condusă de viceprimarul Cristian David, acum primar interimar. La acest interimat s-a ajuns după ce prefectul de Timiș l-a suspendat din funcție pe primarul ales, Leontin Duță, după ce acesta fost condamnat definitiv la închisoare cu suspendare pentru fraudare a fondurilor europene. Alegeri nu s-au organizat încă și nici nu se prevede un termen apropiat. În condițiile acestea de incertitudine, administrația a mers mai departe cu planurile, în limita fondurilor.

"În 2014 am făcut o serie de investiții: pietruirea drumurilor din localitate, am depus un proiect care este eligibil pentru a cumpăra un microbuz cu 20 de locuri, un tractor, un tocător, așteptăm finanțarea de la UE, am pavat curtea de la căminul cultural, s-a realizat și gardul și s-a făcut o terasă. Au fost montate

trei noi stații de autobuz, cele vechi fiind improprie. Am acordat 60 de locuri de casă pentru tinerii cu vârsta până în 35 de ani. A fost pusă în

funcțiune rețeaua de apă, o mică parte care a mai rămas trebuie definitivată în 2015. Rețeaua este nouă. Mai avem nevoie de o

finanțare ca să o definitivăm, în 2015 sper ca toată lumea din comună să aibă apă de la rețeaua nouă. Am făcut lucrările la rețeaua de apă din fonduri proprii. Pot să mă mândresc și cu echipa de fotbal, care a terminat pe locul 1, în liga a 5-a, 15 victorii din 15 partide. Sper să putem promova. Până la finele lui 2014 mai avem de turnat 500 m de asfalt în zona centrală și în zona cimitirului", spune primarul interimar.

Doriința cea mai mare a edilului este atragerea de fonduri europene, dar și de investitori. "Avem un plan urbanistic zonal unde este prevăzută zonă industrială și de producție. Până acum, în Biled nu a fost atrasă nicio sumă din fonduri europene pentru comunitate, dar sper că pe viitor să intrăm pe acest trend și noi. Să vedem în 2015 ce bani putem atrage în funcție de sesiunile care vor fi. Avem câțiva investitori în Biled, nu

stăm prost la acest capitol. Avem o fabrică de lifturi, una de ambarcațiuni nautice, avem o firmă de transport care aduce un aport și la numărul de angajați și ca sume plătite la primărie. Mai avem un mare depozit de cereale în zonă. Cu atragerea de fonduri europene, am vrea să facem un spațiu de agrement, care să aibă inclusiv un ștrand, locuri de joacă și pentru agrement", mai spune Cristian David.

Pentru tineri se vor acorda în perioada următoare 15 locuri pentru case. Cartierul este proiectat, însă trebuie să existe implicarea administrației pentru a se face lucrări de infrastructură, pietruiri, rețea electrică necesară șantiierelor care se vor deschide. O necesitate ar fi și construirea unei centuri de ocolire a comunei, deoarece traficul dintre Timișoara și punctul de trecere a frontierei de la Cenad este intens. (A.S.)

"POLIGON ALIMENTAR"**Sau Centrul județean de colectarea, stocarea, marketing, procesare și desfacere produse agricole legume – fructe**

Necesitatea și oportunitatea apariției unui centru județean de natură să sprijine valorificarea producției agricole județene, rezidă din faptul că județul Timiș are cea mai mare suprafață agricolă a țării, peste 700.000 hectare. Potențialul agricol al județului Timiș este remarcabil, însă este insuficient valorificat, tocmai din cauza inexistenței unei piețe interne de valorificare a produselor agricole de genul legume – fructe.

Din 1989 și după renunțarea la economia planificată și centralizată, nu s-a mai pus nimic în loc în acest domeniu, nu s-au găsit soluții specifice economiei de piață prin promovarea centrelor tradiționale de achiziții și desfacerea produselor agricole de genul legume – fructe. Sunt necesare soluții pentru punerea la punct a infrastructurii necesare pentru funcționarea piețelor de aprovizionare și desfacere. Lipsa unui sistem informațional la dispoziția și pe măsura înțelegerii micilor producători agricoli, creează dificultăți în înțelegerea sistemului

în ansamblul său. Absența unor oferte pentru pregătirea populației din spațiul rural la noile cerințe specifice unei piețe libere și concurențiale, lipsa culturii acestora în domeniul economiei de piață, lipsa asigurării consultanței de specialitate precum și lipsa unei susțineri și oferte bancare specifice clientelei din spațiul rural, susțin apariția acestui proiect, într-o perioadă în care s-au promovat tot felul de parcuri industriale și de altă natură, agricultura rămânând, sub acest aspect, pe locul doi, sau chiar ultimul.

Promovarea acestui proiect de către autoritățile publice locale se susține prin absența promovării lui de către inițiativa privată, mai ales în domeniul legume - fructe. Prin programul 2014 – 2020, există demersuri CJT – ADETIM și parteneriat transfrontalier cu județul Csongrad, ca proiect strategic PNDR cu finanțare europeană asigurată. Ca exemplu, în Spania, timp de 20 ani, urmarea a implicării statului, autoritățile publice regionale, pe o

suprafață de 90 de hectare, generează un volum de activitate în domeniul alimentar de peste 5 miliarde euro / an. Scopul proiectului este de a restabili lanțul producător – piață de consum, verigă lipsă în actuala formă de marketing românesc.

Proiectul de investiție se află inclus în planul de acțiune al județului Timiș pentru anul 2014, prin Programul strategic de dezvoltare al județului Timiș și aprobat de CJT 213/18.12.2013. Soluția propusă constă în efectuarea unui studiu de piață, studiu de fezabilitate integrat, proiectul tehnic și

documentația tehnico-economică, care are valoare de circa 300.000 euro. Durata de realizare estimativă a proiectului este de circa 15 luni și, consider că acest proiect, având în vedere specificul și profilul agricol al județului Timiș, trebuia să apară înainte oricărui Parc Industrial, Parc Comercial, mall, Centru Intermodal, etc.

Cine crede în acest proiect pe profil agricol are asigurată reușita într-o economie de piață liberă și de viitor.

Vicepreședinte Camera Agricolă Timiș
Tiberiu LELESCU

Prima clădire din centrul istoric reabilitată de către municipalitate

Primăria Municipiului Lugoj a încheiat, în noiembrie 2014, lucrările de reabilitare a primei clădiri din cadrul etapei I de reabilitare a clădirilor istorice situate în piața Josif Constantin Drăgan care reprezintă centrul istoric al orașului. Este vorba de clădirea în care își desfășoară activitatea Poliția Municipiului Lugoj (fost sediu al Primăriei Municipiului Lugoj). Lucrările au vizat reabilitarea fațadei principale și a celei laterale de pe strada Avram Iancu prin refacerea în totalitate a tencuielilor exterioare și a ornamentelor aferente, schimbarea tâmplăriei (ferestre și

uși) și realizarea finisajelor pentru a se realiza un aspect cât mai apropiat de cel inițial al clădirii. De asemenea, a fost reabilitat acoperișul, șarpanta și învelitoarea. Lucrările de reabilitare a celei de-a doua clădiri, respectiv cea care a aparținut fostei Securități continuă. În paralel, au loc lucrările de refacere a interioarelor și recompartimentare în vederea realizării de bune condiții pentru viitoarea activitate a Serviciului Public Local pentru Evidența Persoanelor și a Biroului de Pașapoarte care urmează să funcționeze în clădire după reabilitarea acesteia. (P.L.)

decembrie 2014

LENAUHEIM

Primarul Ilie Suciu: "E trist că de 25 de ani nu reușim să facem ceva cu agricultura"

Comuna Lenauheim se poate lăuda cu cel mai fertil sol din această parte de țară, o spun studiile de specialitate, iar agricultura este o activitate de bază pentru localnici, dar și pentru investitori care au ales să își desfășoare activitatea pe raza acestei unități administrative. Totuși, activitatea nu este folosită la maximum pentru productivitate, politicile agricole deficitare lăsând semne și în comuna de bașină a lui Nikolaus Lenau. Primarul Ilie Suciu a lansat câteva idei pentru a se profita de toate beneficiile activităților agricole, însă a întâmpinat piedici din start.

Experiență cu fondurile europene

Înainte de a aborda subiectul agriculturii, discutăm cu edilul din Lenauheim despre administrație, un domeniu în care activează pentru al doilea mandat. "A fost un an greu 2014. Am făcut totuși investiții importante. În 2012, am depus cererea de finanțare pentru un drum agricol, iar acum suntem cam la 60 la sută din lucrări executate. Este o finanțare de 1 milion de euro, pentru 7,3 km de drum cu asfalt. Este o lucrare de amploare, ne bucurăm că o realizăm, va fi în beneficiul agricultorilor și mai ales al cetățenilor, cei care locuiesc în Grabați și Lenauheim nu mai intră cu utilajele prin localități. Pe fonduri europene am dotat căminele culturale pe care le vom termina în acest an (în valoare de 50.000 euro) și am semnat un contract tot pe fonduri UE, pentru achiziționarea unui buldoexcavator, cu aproximativ 84.000 euro. Administrația locală a asigurat sumele necesare la școli pentru buna desfășurare a activităților, am rezolvat problema transportului profesorilor la școală, alocându-le sumele necesare pentru decontarea navetei profesorilor, am ajutat la renovarea bisericilor din cele trei localități. La biserica catolică s-a schimbat acoperișul, am contribuit și noi cu fonduri

locale, alături de enoriașii și de Dieceză. Biserica este în categoria monumente protejate, este obiectiv turistic, fiind construită prin 1770. S-au mai făcut reparații la Muzeul Nikolaus Lenau. Avem un mare regret că am pierdut aproximativ 40 la sută din suprafața muzeului prin retrocedare.

S-a dat sentință judecătorească și nu am avut ce face decât să aplicăm sentința. Nu s-a terminat procesul încă, mai avem o pistă și poate găsim o soluție".

În ceea ce privește rețeaua de apă și canalizare, pentru canalizare cel mai probabil că nu va exista prea curând o astfel de investiție. Ilie Suciu explică și motivele: "Apă avem în toate cele trei localități, pentru canalizare am început un demers pentru Ordonanța 28, dar ne-am împotmolit la finanțare. E nevoie de sume mari pentru toate cele localități: 15 milioane de euro în total. E foarte greu ca din bugetul local

să prevedem sumele acestea. Așteptăm finanțările europene care vor veni anul viitor, să vedem ce scrie în ghidurile de aplicare și unde putem aplica", a precizat Suciu.

Alte investiții realizate sunt asfaltări pe distanțe mai mici, în satele aparținătoare – Grabați și Bulgăruș. "Am asfaltat pe

care țin mult, rămâne timp și pentru altceva, dar în paralel facem și cele necesare. Durerea mare este că unii cetățeni nu prea știu să aprecieze că se fac lucruri în comună și atunci distrug", mai spune Ilie Suciu.

Camerele agricole, doar pe hârtie?

Agricultura este o parte importantă din activitatea localnicilor, însă se simte nevoia unor unități de procesare a produselor agricole. Lipsa acestui serviciu duce la vânzarea produselor destul de ieftin. "Avem firme puternice, care dețin și peste 1000 de hectare de teren. Acele firme se dezvoltă, au angajați de aici, majoritatea sunt localnici, sunt angajatori de bună credință și fiecare își vede de treabă. Din păcate, nu avem o unitate de procesare a produselor agricole, mai ales că avem cel mai bun sol din toată zona de țară și, dacă s-ar construi un depozit de legume-fructe cred că am putea dezvolta agricultura unde fiecare să câștige puțin. Cineva trebuie să ia produsele de la acești oameni care pun în grădină pe 10 ari, 3 hectare, 10 hectare, ei trebuie să aibă siguranța că au unde să le vândă. Nu e vorba de cultura mare, de cartofi, de exemplu, ci de celelalte produse care trebuie procesate – roșii, castraveți, ardei, gogoșari, fructe. Ar trebui ca un plan național de dezvoltare al agriculturii să includă și construirea acestor depozite – nu multe, că iar le facem degeaba – ar trebui făcute în zone unde e tradiție, cum e Gottlob, Vizejdia, Lenauheim, în aceste zone trebuie făcute aceste depozite și unități de procesare a produselor leguminoase", detaliază primarul.

Când s-au înființat camerele agricole, în urmă cu câțiva ani, s-a sperat că agricultura va beneficia de o mai mare atenție, dar realitatea este, spune Suciu, că aceste structuri nu ajută la nimic. "Am crezut că ne vor ajuta, că tot ce înseamnă agricultură va trece pe la ei și, de fapt, nimic, nu se ocupă cu nimic. Avem niște funcții, oameni numiți, dar în teritoriu, să meargă ceva spre agricultori, nimic. E trist că de 25 de ani nu reușim să facem ceva cu agricultura. Pentru noi, dezvoltare înseamnă să avem plus valoare pe produsele agricole, să le punem în borcan și să le vindem, acolo e cea mai mare valoare. Fiind o activitate pe raza comunei, e clar că taxele se întorc și spre comunitate, o parte din ele. Trebuia să avem și noi cameră agricolă la Lenauheim, am și reparat un spațiu, trebuia să îi fie arondată Șandra și Comloșu Mare. Nu s-a mai continuat nimic", spune, nemulțumit, primarul din Lenauheim. Administrația locală ar fi dispusă, totuși, să contribuie la realizarea unui proiect viabil adresat agricultorilor din zonă, cu condiția să existe și dorința fermierilor care acum se ferească de ideea unor asociații.

Alina SABOU

CINEGETIC

Muzeul cinegetic Șarlota

Regia Națională a Pădurilor - Romsilva a marcat, la 2 decembrie 2014, 110 ani de funcționare cu continuitate a Parcului de vânătoare Șarlota, din cadrul Direcției Silvice Timiș. Ținut binecuvântat de Dumnezeu și cu bogăția faunei de interes cinegetic, Banatul este, în prezent, una dintre zonele cu vechi tradiții în practicarea vânătorii și a culturii vânătorului. Astfel, încă din anul 1890, stăpânitorul pământurilor din Charlottenburg, contele Siegfried von Wimpffen, construiește aici o Casă de vânătoare. Apoi, în 1902, începe

culti s-a păstrat preocuparea pentru amenajarea și gospodărirea acestei păduri ca 'parc de importanță cinegetică deosebită pentru protecția cerbului lopătar'. Datorită rezultatelor bune și a experienței dobândite de-a lungul timpului în gospodărirea cinegetică a efectivelor de cerb lopătar, Parcul de Vânătoarea de la Șarlota a constituit principala sursă pentru colonizarea cerbului lopătar pe alte terenuri de vânătoare din toată țara, constituindu-se 48 de populații în circa 30 de județe. Din cele cca 1000 de exemplare colonizate, s-a reușit

împrejmuirea și amenajarea pădurii ca parc de vânătoare, pe o suprafață inițială de 18 hectare, care ajunge în final, la 1195 hectare. Acest parc a fost colonizat cu exemplare de cerb lopătar aduse din Serbia, iar mai apoi și din Boemia, Germania și Austria.

După primul război mondial, Pădurea și Parcul de vânătoare Șarlota trec sub administrarea statului, prin structurile sale succesive de administrație silvică. Din acel moment și până astăzi, prin grija generațiilor de silvi-

menținerea în prezent, în 28 de nuclee populaționale. Totodată, de-a lungul timpului, cerbul lopătar crescut la Șarlota a fost colonizat și în Germania, Austria, Bulgaria și nu numai.

Consecvență în demersul său de asigurare a unui management durabil al efectivelor de vânat din cuprinsul fondurilor cinegetice încredințate spre gestionare, Romsilva administrează în prezent, după modelul de la Șarlota, un număr de 11 țarcuri de vânătoare, înființate pentru cultura unor specii precum: cerbul

lopătar, mistrețul, cerbul comun și muflonul.

Pentru marcarea corespunzătoare a momentului aniversar, Romsilva a inaugurat, la 2 decembrie, Muzeul cinegetic Charlottenburg. Menit să constituie sursă de informare pentru publicul larg referitor la vânatul și vânătoarea din Banat, muzeul funcționează în casa fostului șef al ocolului din perioada interbelică, ing. Wrbitsky, renovată și amenajată conform noii destinații.

Această acțiune se circumscrie preocupărilor conducerii Romsilva pentru promovarea publică a activității legate de îndeplinirea obiectului său de activitate, de performanța realizată în gestionarea sustenabilă a valorosului patrimoniu forestier (deci și faunistic — cinegetic) pe care îl administrează. Este Benefică, în acest sens, experiența dobândită prin administrarea unui așezământ similar,

dar de mai mare anvergură, Muzeul cinegetic al Carpaților Posada, pe care Romsilva îl administrează din anul 2004.

Muzeul cinegetic de la Șarlota se dorește a fi un centru de educație pentru publicul larg în problematica atât de actuală a ecologiei, a acțiunilor permanente ale Romsilva, pentru promovarea unui management modern, sustenabil, în acord cu reglementările comune existente la nivel european, precum și cu acordurile, convențiile și tratatele internaționale la care România este parte sau la care a aderat.

La inaugurarea Muzeului au fost prezenți directorul Romsilva Adam Crăciunescu, președintele C.J. Timiș Titu Bojin, prefectul de Timiș Eugen Dogariu, directorul Direcției Silvice Timiș Nicușor Țițu, specialiști în domeniul forestier și cinegetic. (B.P.R.)

Drumurile Timișului se repară

Un număr de 15 drumuri județene vor intra în modernizare, asfaltare și reparații cu bani de la Consiliul Județean Timiș și de la Ministerul Dezvoltării Regionale. Valoarea totală a lucrărilor pe cele 15 drumuri este de peste 140 de milioane de lei, iar participarea financiară a consiliului județean, respectiv a banilor de la minister pe PNDL, se face anual – pe perioada 2014 - 2016. Unele dintre aceste drumuri sunt în lucru, altele urmează să fie licitate. Printre aceste drumuri se numără: Săcălaz – Sânmihaiu Român, Moșnița Veche – Bucovăț, Deta-Opațița-Birda, Balinț-Nevrincea-Susani, Banloc-Partoș, Dobrești-Ohaba, Otvești-Berini, Tormac-Șipet (aici se și lucrează), Lugoj-Ezeriș-Valea Lungă. "Avem posibilitatea să dăm și spre drumurile comunale din banii pe care-i vom primi spre drumurile județene. Toate cele 15 lucrări vor fi licitate, au fost acceptate", a spus Titu Bojin, președintele Consiliului Județean Timiș. (S.I.)

decembrie 2014

O apariție editorială de excepție

"A scrie istorie înseamnă a te elibera de trecut"

Cu adevărat asta au și făcut autorii volumului „**Deta - album monografic**”. Au scris istorie, o istorie a microzonei, încadrată desăvârșit în contextul general al epocii. Au adăugat, astfel, încă o treaptă la scara evoluției acestei localități, după cea din 1925, când a apărut „Monografia comunei Deta” de Alex. Chevereșan.

Tipărită și apărută la U.R.C. XEDOS SRL Timișoara, în 2012, lucrarea îi are ca autori pe Dan N. Buruleanu, conceput și coordonat, și pe profesorul și muzeograful Ion Traia, realizatorul textului. Fotografiile sunt semnate de Dan N. Buruleanu și Cristian Gheorghe.

Cartea este rezultatul unor îndelungi și laborioase cercetări și căutări. Au răsfoit „cronice bătrâne”, au consultat surse scrise și verbale, au zăbovit într-un imaginar tunel al timpului și au confirmat cu prisosință cugetarea lui Andrei Pleșu: „omul cultivat este cel care, atunci când nu știe ceva, știe unde să caute”.

Volumul, într-oținută elegantă, copertat, cu foarte multe imagini color de-o excepțională calitate, se autodefineste estetic prin sobrietate și prestanță editorială. Copertile și cele 256 de pagini închid între ele pagina de titlu, un cuvânt înainte semnat de Dl. Petru Roman, primarul orașului Deta, conținutul structurat pe 7 capitole, pagina cu bibliografia selectivă și cuprinsul. Înțelegerea textului este înlesnită și de explicațiile bibliografice din subsolul paginilor.

Sufletele autorilor, încărcate de povara responsabilității, precum și ale edililor care au făcut posibilă această apariție, s-au descătușat aducându-ne în față această comoară găsită în meandrele istorice ale localității noastre, iar domniile lor așteaptă acum dreapta judecată.

Am parcurs această carte de excepție și am consemnat sumar, pe capitole, principalele aspecte prezentate, rostind judecăți de valoare, însă doar cu privire la organizarea și redactarea materialului scris sau foto, reducând totul la o modestă recenzie.

Din primul capitol, intitulat „Cadrul geografic”, aflăm coordonatele geografice ale așezării, urmate de informații despre relief, climă, ape, vegetație, floră și faună, acestea fiind însoțite de ilustrații color, vederi panoramice și imagini punctuale.

Ce-al de-al doilea capitol, care ne introduce în istoria microzonei Deta, are cele mai multe pagini rezervate: 46. Aflăm despre descoperirile arheologice din zonă, despre rezultatele cercetărilor în perimetrul firmei Eybl și despre atestarea documentară a localității, care se oprește la anul 1360.

Autorii stăruie asupra vieții în microzonă sub ocupația turcească și cea austro-ungară, întărind vizual descrierea cu ilustrații deosebit de sugestive: „Venirea șvabilor în Banat”, „Prima locomotivă care a trecut prin Deta”, „Gara în anul 1900”.

Interesante sunt și informațiile despre felul cum cele două războaie mondiale au tulburat viața localnicilor. Aflăm despre monumentele ridicate întru cinstirea eroilor, despre înrolarea șvabilor în armata germană, despre episodul unei lupte aprige la est de Deta, soldat cu morți, iar la pagina 66 este relatată fapta de eroism a telefonistei Elena Ghenescu, rămasă de-acum în conștiința detenilor.

Autorul textului ne reamintește de perioada colectivizării, de Rusaliile îndurerate ale anului 1951, de deportările unor germani în URSS și încheie capitolul cu listele deportaților în Bărăgan.

Realizatorii monografiei, în capitolul 3 se referă la organizarea administrativă și la instituții, fac o incursiune istorică de profunzime, valorificând materialele documentare cer-

cetate. Ne informează că Deta apare ca oraș în anul 1660, iar mai târziu, printr-un ordin imperial, la 17 august 1810, localitatea va purta denumirea de oraș târg. Aflăm că Primăria din Deta a fost zidită în anul 1868 și cunoaștem listele cu primarii din Deta și Opațița. Sunt reprezentativ alese trei personalități: a

Despre școala din Opațița aflăm lista cu învățătorii din monografia preotului de piosă amintire Tiberiu Margineanțu, la pagina 133.

Activitatea culturală completează tematica acestui capitol. Autorii ne dau informații despre societățile literare, reuniunile de cântări, o tipografie din anul 1875, apariția ziarului

locații improvizate până în anul 2009, când se sfințește noua biserică. Date despre noul lăcaș ne oferă preotul paroh Ioan Ciprian Blagoe, la pagina 195. Protopopiatul se mută, din 1960, de la Ciacova la Deta și, la aceeași pagină, aflăm numele protopopilor. Imagini cu exteriorul și interiorul bisericii (naosul, iconostasul și alte detalii) completează de minune universul spiritual din urbea noastră și dau o notă de solemnitate creștină în fața monumentalei biserici proto-popiale din oraș.

Ultima parte din acest capitol ne informează și despre celelalte biserici existente: sârbă, pentecostală, baptistă, martorii lui Iehova. Se încheie acest capitol cu secvențe din cimitirul orașului, o adevărată galerie de artă în aer liber, cu statui sculptate de meșteri italieni.

Penultimul capitol, al VI-lea, în cele 20 de pagini, face o sumară analiză demografică a localității. Aflăm despre evoluția numărului de locuitori, despre colonizări, despre valurile de emigrări, despre deportări, despre structura etnică a populației din cele două așezări. Orașul s-a afirmat, spun autorii, „ca sursă a unei interculturalități cu dimensiune activă”.

În ultimul capitol al monografiei, intitulat „Deta de ieri și de azi”, realizatorii scot din labirintul arhivelor și din oglinda prezentului alte detalii, pe care ni le oferă cu generozitate. Aflăm informații despre meșteșugari, industriași, comercianți, despre Fabrica de furnire, despre Cooperativa de lapte, despre Cărămidăria și Uzina electrică din oraș. Mai citim că, în 1968, Deta primește pentru a treia oară în istoria sa statutul de oraș.

Ultimele pagini ale albumului, după un periplu imaginar în trecut, ne aduc, cu textul și cu bogăția de imagini, în prezent.

Selectez, nu neapărat într-o anumită ordine, principalele obiective din dinamica dezvoltării din ultimii ani:

Se introduce gazul metan (1992) se aduce apă termală la strand, se construiesc primele blocuri ANL, se inaugurează centura rutieră, se ridică o modernă sală de sport și biserica ortodoxă, sunt modernizate spitalul și strandul termal, precum și infrastructura stradală.

Este prezentă marea industrie, prin firmele Ebyl Taxata și Alu Metal, dar și firme mici, ca Lux și Esseggy Tex, Consum Coop, Niadal Abatex și Ro-Lasnene.

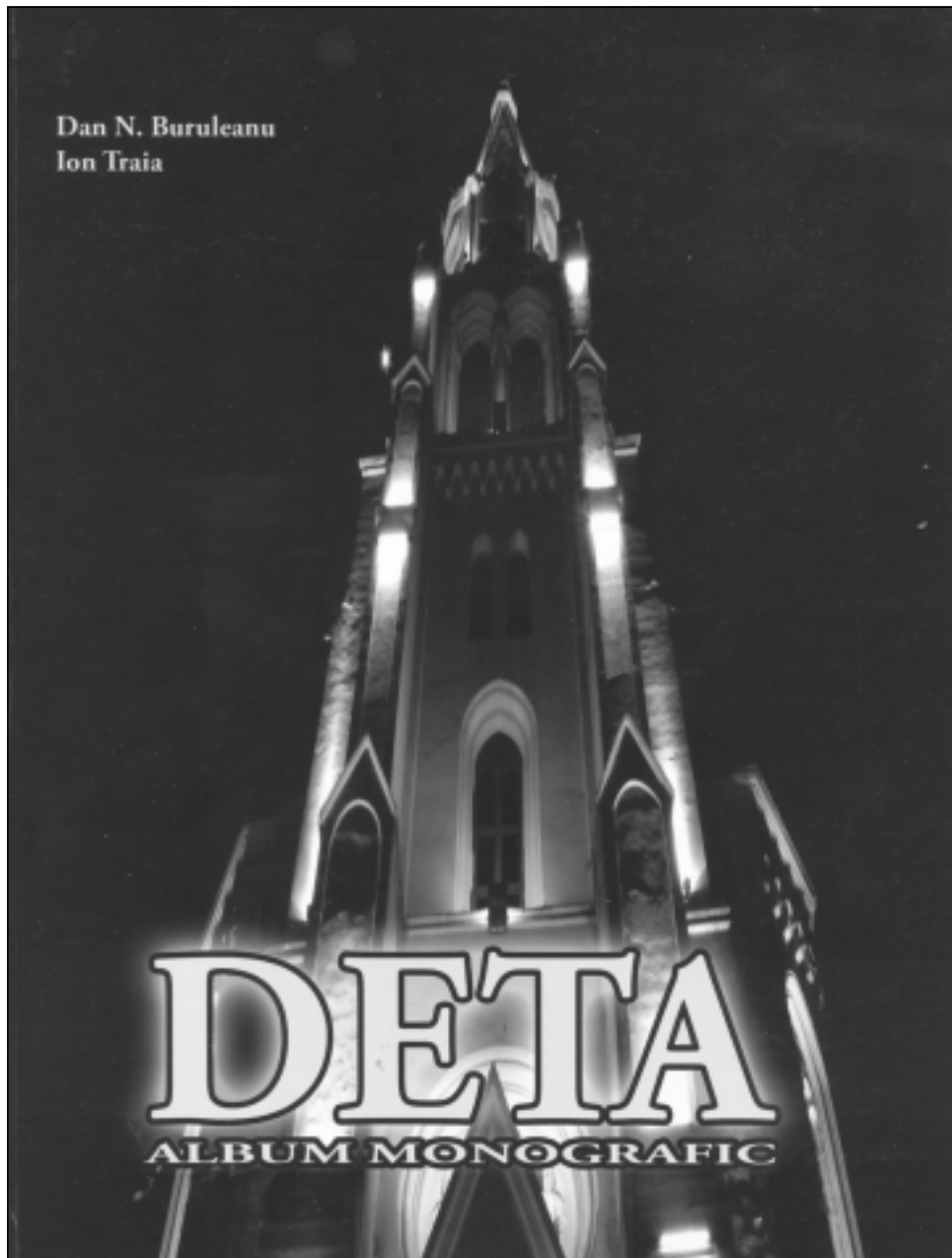
Edilii și-au propus realizarea unui parc industrial, amenajarea Casei de Cultură, noi parcări și modernizări stradale, o stație de biogaz la Opațița și alte proiecte dintr-o listă destul de stufoasă.

Valoarea de document pentru urmași este întărită de foarte multe imagini din actualitate, de o hartă a localității, la pagina 252, și de o vedere din satelit a orașului.

În sfârșit, a sosit și vremea concluziilor. Autorul textului, dl prof. Ion Traia, având în urmă experiența altor nouă monografii, stăpânește tehnica documentării, iar opera de față îi întărește și mai mult imaginea de a fi unul din cei mai buni monografiști din județ, iar artistul foto, directorul de imagine, dl Dan N. Buruleanu, coordonatorul lucrării, se definește prin finețea, acuratețea, forța sugestivă și selectarea ilustrațiilor în economia textului. Iată o lucrare de excepție, care rămâne o lecție pentru „comunitate”, așa cum afirmă în prefață dl primar Petru Roman și adaug ca o dovadă zguduitoare că „pergamentul este mai rezistent decât mortarul și stâncă” (Ana Blandiana).

Recunoștință și laude celor care s-au gândit la acest act de cultură și să dea Dumnezeu ca nobila împlinire intelectuală să dăinuie peste timp ca o oglindă în care trecutul și prezentul își reflectă simbolic strălucirea.

Prof. Iosif Marius CIRCA

prim-pretorului Peter Ostoici, a lui Anton Kratzer, primar între 1882-1887, din Deta și a lui Iosif Palici, primar la Opațița în perioada 1920-1922.

Primim informații de mare valoare și despre instituții: judecătore, poștă, pompieri, societatea de vânat, bibliotecă (înfiițare, fond de carte, bibliotecari), muzeu, spital, finanțe, poliție, jandarmi. Textul informativ este argumentat cu imagini de epocă și, comparativ, cu ilustrații color de azi: spitalul, parcul, biblioteca, primăria.

Următoarele 35 de pagini ale monografiei sunt rezervate școlii și activității culturale, cuprinse în capitolul 4. Se face un istoric al școlii din Deta și aflăm despre primii învățători de după 1812. Un spațiu mai mare este oferit celor doi profesori: Peter Jager (1829-1860) și Peter Fischer, numit director în 1882. Întru amintirea lor stă mărturie placa comemorativă din fața școlii generale. Primim și alte informații despre Școala industrială de fete, cea de ucenici, precum și despre liceul din Deta (înfiițare, evoluție, directorii etc.). Sunt grațioase ilustrațiile de epocă, precum și cele din prezent, dar mai ales o fotografie de mare forță sugestivă pentru viitorime, pe două pagini (126, 127) cu elevi în curtea școlii. Vestimentația, expresia fețelor, limbajul nonverbal al grupului sunt mesaje ale școlarilor de azi pentru urmași.

local, „Dettaen Zeitung”, Clubul athletic (1921), formațiile de dansuri populare actuale: românești, maghiare, sârbești, bulgărești, prezentate pe mai multe pagini, precum și Casa Națională din Opațița, de curând finalizată.

În capitolul al V-lea, realizatorii monografiei ne oferă date despre istoricul bisericii catolice și al celei ortodoxe din microzonă. Aflăm că cea mai veche însemnare despre biserica din Opațița o întâlnim într-un document din 1767 și că, într-un timp, credincioșii ortodocși din Deta au aparținut de Opațița, apoi, din 1905, ei trec la parohia din Deta. Actualul edificiu din Opațița s-a rezidit în anul 1875, iar în iunie 1928, biserica a fost lovită de un trăsnet năprasnic, cu urmări neplăcute. Avem la îndemână lista cu preoții și imagini de epocă și de azi.

Volumul ne oferă multe informații despre biserica catolică din Deta: istoricul ei, lista cu preoții și date despre temelie din 1898. În următoarele pagini, dl Dan Buruleanu organizează o adevărată expoziție foto, de la imagini cu schele până la edificiul actual, feeric luminat, toate dând măsura artistică a impunătoarei construcții, dar și valoarea talentului celui care le-a izvodit pe peliculă.

Parohia ortodoxă se înfiițează la 13 octombrie 1922, iar primul preot ortodox român din Deta a fost învățătorul Petru Bizerea (1923). Serviciul divin se celebrează în diferite

25 de ani de libertate: 1989 - 2014

Autoritățile locale și cele județene și asociațiile revoluționarilor din Timișoara au pregătit un program complex pentru a marca cei 25 de ani de la Revoluția începută în orașul de pe Bega: lansări de carte, expoziții foto, depuneri de coroane, ședințe festive, momente de reculegere, decernări de premii și distincții, concerte etc.

Omagiu adus eroilor martiri

16 decembrie 2014, prima zi cu evenimente dedicate aniversării Revoluției din 1989, a început cu un omagiu adus unuia dintre cei care a oprit tramvaiele în Piața Maria,

pentru a chema oamenii alături de el, împotriva regimului dictatorial: dezvelirea bustului poetului Ion Monoran. Bustul este amplasat la capătul Podului Traian, la intersecția dintre Splaiul Tudor Vladimirescu și Bulevardul 16 Decembrie 1989, și a fost realizat de sculptorul timișorean Aurel Gh. Ardeleanu. Prezentă la eveniment a fost și familia lui Ion Monoran, emoționată că imaginea acestuia a fost păstrată cu atâta căldură la Timișoara. Au luat cuvântul Florian Mihalcea de la Societatea Timișoara, primarul Nicolae Robu, scriitorul Viorel Marineasa, dar și fiul poetului, Paul Monoran.

După-amiaza zilei de 16 decembrie 2014 a fost marcată de ședința festivă a Consiliului Local Timișoara, la care au luat parte revoluționarii timișoreni. Prezent la Timișoara, președintele ales al României, Klaus Iohannis a depus o coroană la Cimitirul Eroilor și a aprins o lumânare în amintirea eroilor Revoluției la Catedrala Mitropolitană.

Plachete din partea CJ Timiș

Aproximativ 500 de revoluționari membri în 12 asociații din Timișoara au primit, în 17 decembrie, la Consiliul Județean Timiș, plachete pentru a marca trecerea celor 25 de ani de când au contribuit la nașterea democrației în România. În prezența actualilor lideri ai administrației, dar și a celor care au ocupat funcțiile de prefecți și subprefecți, președinți și vicepreședinți CJT, primari și viceprimari ai Timișoarei, din 1990 încoace, au primit distincții membri din Asociația Victoria a Luptătorilor în Revoluție, Asociația Frăție, Egalitate, Colaborare, Frontul Salvării Naționale, Asociația Fundația Națională a Revoluției din Decembrie 1989, Asociația 16 Decembrie, Asociația Luptătorilor din Timișoara Arestați în Revoluție, Asociația Forumului Revoluției din Decembrie 1989 Libertatea Timișoara, Asociația Revoluția 1989, Asociația Liga Națională a Luptătorilor Participanți în Revoluția Româ-

nă și Asociația Luptătorilor în Flacăra Revoluției Lugoj 1989. "Avem datoria de a nu uita evenimente din 1989, de a ne cinsti eroii prin acțiuni diplomatice. Comemorăm pe parcursul acestei săptămâni victimele revoluției cu o suită de evenimente, dar și cu puternice emoții", a spus președintele CJ Timiș, Titu Bojin. Alți 500 de revoluționari au primit diplome din partea administrației județene.

Un marș tradițional a avut loc în 17 decembrie, în organizarea suporterilor ASU Poli, la fel ca în fiecare an. Cei peste 500 de suporteri care au participat la eveniment au făcut prima oprire la Catedrala Mitropolitană, unde au scandat împotriva comunismului și i-au cinstit pe cei care și-au pierdut viața în urmă cu 25 de ani, pe aceleași trepte ale catedralei. Mulțimea a strigat: "Păcat! Păcat, de sângele vărsat!", "Libertate", "Timișoara". Marșul a continuat prin Piața Victoriei către Opera Națională Timișoara. Aici, sutele de oameni care au participat la eveniment au îngenuncheat pentru a spune o rugăciune și a ține un moment de reculegere. După câteva minute, suporterii și-au continuat drumul pe pietonala Mărășești. Aici s-au oprit din nou și au aprins fumigene, scandând

împotriva comunismului. De asemenea, numărul celor prezenți a crescut pentru că mai mulți timișoreni li s-au alăturat poliștilor. De pe Mărășești, suporterii și-au continuat marșul către Memorialul Revoluției. Ultima oprire a fost cea de la Cimitirul Eroilor unde poliștii au depus câteva coroane pentru a-i omagia pe eroii Revoluției Române din decembrie 1989.

Cu gândul la eroii Timișoarei...

Miercuri, 17 decembrie, este Zi de doliu în Timișoara, în memoria revoluționarilor uciși. La ora 10.00, a avut loc Slujba de pomenire a eroilor martiri, la Catedrala Mitropolitană din Timișoara, urmată de depunerea de coroane la Monumentul Crucificare, din fața catedralei, unde este montată și o placă comemorativă cu morții din revoluție. La ora 13.30, a avut loc deplasarea la Cimitirul Eroilor pentru slujba de pomenire a eroilor martiri îngropați, urmată de depuneri de coroane la monumentul ce veghează mormintele eroilor de la Timișoara. Zeci de candelă cu pozele celor uciși în acele zile fierbinți au fost aprinse și așezate lângă Flacăra Eternă din Cimitirul Eroilor.

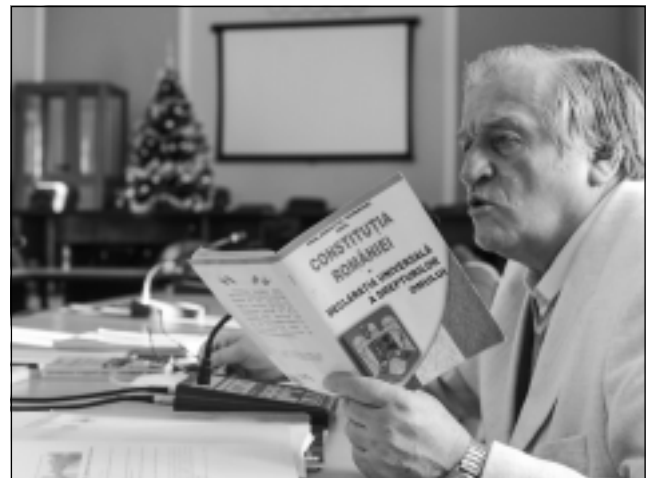
Joi, 18 decembrie, Forumul Revoluției din Decembrie 1989 Libertatea – Timișoara, a marcat cei 25 de ani de la Revoluția din Decembrie 1989 pe scările Catedralei Mitropolitane Timișoara, unde au fost cântate colinde cu corul Teologic din Timișoara și au fost depuse candelă în memoria eroilor martiri.

În 19 decembrie, vineri, un moment important al zilei a fost decernarea titlului de Cetățean de Onoare pentru regizorul austriac de origine română, născut în Timișoara, Robert Dornhelm. În cadrul proiectului "După 25 de ani" a avut loc și proiecția "Recviem pentru Dominic", un film de Robert Dornhelm. Regizorul a fost nominalizat în mai multe rânduri la premiul Oscar pentru filmele sale documentare. Filmul "Recviem pentru Dominic" nominalizat la Globul de Aur, la categoria "Cel mai bun film străin", a fost realizat în decembrie 1989 în timpul Revoluției din Timișoara și este inspirat de o întâmplare reală cu caracter autobiografic.

În 20 decembrie 89 Timișoara a devenit primul oraș liber de comunism din România. Pentru a aminti de acest moment, Fundația Națională a Revoluției din Decembrie 1989 Timișoara în colaborare cu Forumul Revoluției din Decembrie 1989 Libertatea – Timișoara, Asociația 16 Decembrie Timișoara 1989 și Asociația Revoluționară Frăție, Egalitate, Colaborare, Cooperare a organizat simpozionul "Timișoara 25 de ani de la declanșarea Revoluției Române". Sâmbătă seara, mii de timișoreni s-au aflat în Piața Victoriei pentru a lua parte la concertul "Rock pentru Revoluție", pe scenă urcând Pro Musica, Phoenix, Riblja Eorba și Bajaga i Instruktori. Ceremoniile dedicate Revoluției s-au încheiat cu tradiționalul pelerinaj la Slatina, jud. Olt "Pe urmele Martirilor timișoreni dispăruți în Revoluție". Asociația Memorialul Revoluției 16-22 decembrie 1989 Timișoara a depus coroane la Troița Eroilor Români din centrul orașului – Unitatea Militară de Poliție din Slatina (Poarta II) – și la Spitalul Județean Slatina, apoi a avut loc o slujbă de pomenire, depuneri de coroane, urmată de rugăciuni și colinzi.

Și tot sâmbătă, în Sala Revoluției din Palatul Administrativ, a avut loc dezbateră "Adevărul Revoluției

din Decembrie", coordonată de conf. univ. dr. Lorin Fortuna. Printre participanți s-a numărat și dl. Viorel Ladislau Sasca, fost consilier județean și revoluționar.

Eroii nu mor niciodată! Cinste lor!

Alina SABOU
Foto: Constantin DUMA

decembrie 2014

Investiție importantă în comuna Sânanndrei

Una dintre cele mai moderne investiții din domeniul agriculturii – sediul IPSO Agricultură, aflat pe DN 69, Km 10+292, în apropierea localității Sânanndrei, o investiție de 2 milioane euro, a fost inaugurată la începutul lunii septembrie. Societatea oferă soluții complete pentru agricultură: distribuție de mașini și utilaje, piese de schimb și service. În paleta de furnizori se numără mărci variate, de la renumitele John Deere, Manitou și Kuhn la Bednar FMT, Fliegl, Pichon, Perard, Kemper, Zurn, Geringhoff, Grasdorf, Laforge. Cu o suprafață de 15.000 mp, noul sediu IPSO Agricultură include o magazie de piese de schimb și un atelier de service cu o capacitate generoasă, care permite reparația simultană a până la 8 utilaje. Unul dintre serviciile speciale ale IPSO Agricultură din Timiș este comanda de piese de schimb în regim de urgență. Astfel, producătorii agricoli pot face comanda până în ora 15:00 a fiecărei zile, urmând ca piesele să fie livrate în 24 de ore. (S.I.)

Cum să ne ferim de intoxicații prin infestația cu trichineloză

Pentru evitarea posibilităților de intoxicații și infestații cu trichineloză, vă recomandăm să nu cumpărați carne de porc și produse obținute de la acesta, din locuri și spații neautorizate. Nu cumpărați carne procesată decât din unități autorizate care, prin controlul efectuat de inspectorii ANSVSA, garantează că aceasta provine din abatoare autorizate, unde se asigură permanent asistența sanitar-veterinară. Dacă porcul este bolnav de trichineloză, cei care consumă carnea infestată se vor îmbolnăvi și vor fi supuși unui tratament îndelungat, existând posibilitatea apariției unor complicații majore. Înainte de a consuma carnea de porc pe care tocmai l-ai tăiat, trebuie să mergi la doctorul veterinar din localitate pentru a verifica dacă animalul nu este infestat cu larvele viermilor de *Trichinella spiralis*. Se recoltează câte 20-30 grame de carne din zona lombară, din mușchii diafragmei, mușchii intercostali și cei de la baza limbii. Larvele de *Trichinella* trăiesc în preparate proaspete din carne de porc, în special în cârnați, șuncă și pastramă. De unde cumperi carnea de porc să te asiguri că vânzătorul este autorizat sanitar-veterinar, că nu a sacrificat porcul în condiții în afara abatorului autorizat și că s-a făcut în mod obligatoriu inspecția sanitar-veterinară, iar carnea este ștampilată pentru a avea siguranța că este bună. Operațiunea de control al cărnii, de regulă, nu durează mai mult de 15 minute, iar pe raza fiecărei comune există câte un punct sanitar-veterinar pentru controlul trichineloscopic.

La om, boala se transmite prin consum de carne de porc sau vânat infestat, insuficient fiartă sau friptă. Boala la om debutează cu tulburări gastrointestinale, greață, dureri abdominale difuze, vomă și stare febrilă pe o durată de 2-3 săptămâni. Edemele feței sunt primele simptome de boală, iar diagnosticul se pune relativ ușor după ce vă veți prezenta la medicul specialist. Vindecarea provine în urma unui tratament pe o perioadă îndelungată și este deosebit de costisitor, cu toate riscurile de sănătate ce rezidă după această boală. Examenul trichineloscopic este obligatoriu prin lege, iar cei ce nu respectă aceste condiții obligatorii atentează la securitatea alimentară a semenilor, iar cei care nu efectuează și pun în circulație carne de porc necontrolată sunt pasibili de amenzi de până la 2.000 lei, iar abatoarelor li se anulează autorizația de funcționare.

Tiberiu LELESCU
Vicepreședinte Camera Agricolă Timiș

SĂCĂLAZ

Primarul Ilie Todașcă: "Legea pășunilor îngrădește dreptul de proprietate"

Drumuri asfaltate, un cămin cultural modern și un azil de bătrâni nou construit sunt urmările unei finanțări cu fonduri europene câștigate de Primăria Săcălaz. Căminul cultural este încă în lucru, administrația locală făcând un împrumut bancar pentru a achita ultima tranșă de bani, necesari pentru cofinanțare. Primăria Săcălaz a funcționat fără Consiliu Local o perioadă lungă, motivele fiind unele neînțelegeri politice, așa că proiectele și alte demersuri au fost blocate. Odată ce situația a revenit la normal, creditul a putut fi contractat, iar lucrarea la azil a mers mai departe, având accept de prelungire a termenului de execuție până în primăvara anului viitor.

"Mai avem o investiție prin Aquatim, care este concesionarul nostru de apă-canal pe Săcălaz, și se lucrează la rețeaua de canalizare. Se lucrează și la aducțiunea apei de la Timișoara. Nu vom mai folosi acele foraje de mare adâncime. Avem aprobate opt studii de fezabilitate, aștept cu ochii pe calculator să vedem când se va da drumul la fondurile europene începând cu 2015. Avem pregătite asfaltări pentru cele două localități componente, rețeaua de apă din Beregsău Mic trebuie reabilitată, ei au rețea veche, reabilitarea căminului din Beregsău Mare. Canalizarea pentru cele două sate este o investiție de 180 mld lei vechi. Tot ce vrem noi să facem în următorii 2-3-5 ani totalizează 600 mld lei vechi, deci aproximativ 10-12 milioane de euro. Fără ordonanța 28 a Guvernului și fără fondurile europene nu vom reuși să realizăm din bugetul local aceste investiții. Bugetul local al Săcălazului totalizează undeva la 110 miliarde lei vechi, din care 35 mld lei vechi pe an sunt datorii pentru plata ratelor pe care le avem. 30-35 mld de lei vechi se duc la școli. Deși au devenit cu personalitate juridică și au cont separat în Trezorerie, nu înțeleg de ce banii vin în bugetul local și se duc la ei înapoi. Ar trebui ca partea de la Finanțe să le-o dea direct lor, sunt și ordonatori de credite. Diferența de 20-25 mld de lei pe an sunt cheltuielile de funcționare ale primăriei", a explicat pe larg Ilie Todașcă, primarul din Săcălaz.

Datornici la Primărie

Una dintre problemele cu care se confruntă Primăria Săcălaz este neplata taxelor și impozitelor. Persoanele fizice sunt datornice la Primărie, având de plată suma de 28 miliarde de lei vechi, iar firmele, persoanele juridice au datorie de 60 miliarde de lei vechi. O cauză este la parcul industrial. Inițial a fost concesionat tot terenul de către firme,

cu gândul de a-și dezvolta anumite afaceri. Concesiunile au început să nu mai fie plătite. "La firme poți controla situația, dacă e insolventă, putem radia de pe datorie suma care o are de plătit, dar la persoane fizice e greu. Legea spune să punem sechestru, dar ce să le iau? Noi aveam anual restanțe de până în 2 miliarde de lei vechi. La o comună cu aproape 10.000 de locuitori era o sumă destul de mică. Când am ajuns la suma de acum, chiar îmi fac probleme, cum vom putea rezolva situația asta? Nivelul de încasare este de sub 50% la toți colegii mei. Anul acesta în septembrie, la Săcălaz, s-a inaugurat

Comuna cu mii de ovine!

După apariția legii 112 din 96, oamenii au început să își cumpere casele. În proprietatea Primăriei sunt acum maximum 25 de case și 98 de apartamente, în locul fostei unități militare. Oamenii locuiesc în acestea în chirie, iar un apartament, chiar și așa mic, se poate da doar dacă pleacă cei care le ocupă, însă sunt șanse mici.

"Nu avem rezerve de teren, suntem blocați și cu legea pășunilor, nu știu ce au de gând guvernarii cu această lege. Mai avem 680 de hectare de pășune, ordonanța spune

o investiție într-un parc industrial privat, pe 9 hectare. S-a pornit o fabrică unde sunt 80 de angajați, vreo 40 din Săcălaz, activitatea fiind de producere a materialului stomatologic de uz uman și material de uz veterinar, un fel de geluri.

În comuna periurbană, se acordă acum cam 70-80 de autorizații de construcție de case pe an. Au fost date și terenuri pentru tineri, 200 în total, din care peste 150 de plățuri. "Am făcut o inventariere la tot ce am dat până acum doi ani și dacă nu au construit pe terenuri trebuie să le luăm. Cam 18 terenuri vor trebui radiate din cartea funciară și le vom atribui mai departe. Cred că mai avem peste 130 de cereri. Teren nu mai avem, nu putem folosi pășunea. Problema mare a comunei este cu locuințele. Am depus din 2010 la Ministerul Dezvoltării un proiect pentru un bloc social, cu 60 de apartamente. Avem peste 250 de cereri de locuințe. Din păcate, nemții au plecat după 90, mai avem vreo 3 persoane de etnie germană, au vândut locuințele, copiii au acum 24 de ani, s-au căsătorit, au copii și este foarte greu să faci o casă în zilele astea. Așa că oamenii vin la primărie să ceară, așa am fost obișnuiți, că statul trebuie să dea", spune Todașcă.

să se respecte încărcătura pe hectar. Pe 16 ha în chirie ar trebui să aibă 160 de oi, dar el are 800. Cum pot să îl obligă, să le taie, să le vândă? Nu știu cum se descurcă. Acum 5 ani am avut pe total comună 400 de bovine și 6.000 de oi, acum 120 de bovine și 15.000 de oi. A început să se dea și subvenție pe cumpărare de ovine, așa că oamenii și-au cumpărat. Unii au cumpărat și teren pentru a-și susține activitatea, dar majoritatea sunt în concesiune. În comunele periurbane, noi vrem să facem zone industriale, locuințe, dezvoltare. Eu cred că se îngrădește dreptul de proprietate, dacă e pășune privată, de ce nu ne putem folosi de ea cum dorim? Înainte de a fi acea lege, am dat teren pe legile retrocedării din pășune. După apariția ordonanței, nu poate folosi cele 5 hectare, nu îl poate cultiva, nu poate face nimic. Nu e corect să apară guvernul cu o ordonanță și să spună cum să îți folosești bunul tău. Ni se îngrădește dreptul la dezvoltare. Dacă vine Mercedes și vrea teren, nu le putem da nimic. Legea a apărut din inițiativa lui Valeriu Tabără, toți l-am atacat, ne-a spus că se va rezolva și că e o lege proastă, dar nu s-a schimbat nimic".

Alina SABOU

Corul "Sfânta Maria" din Giarmata Vii a sărbătorit un deceniu de cântece și slave bisericești

Corul "Sfânta Maria" al Parohiei Ortodoxe Giarmata Vii a aniversat un deceniu de activitate. Cu acest prilej a avut loc un program aniversar desfășurat la Biserica Ortodoxă din localitate. Evenimentul a început cu Sfânta Liturghie Arhierescă, după care a urmat un recital coral și interpretativ susținut de aniversați și de oaspeții acestora.

Au răspuns invitației la acest moment aniversar corul Catedralei Mitropolitane din Timișoara; corul "Doina Banatului" al parohiei Ortodoxe Timișoara - Iosefin; corul "Teofora Dacică Timisiensis" al parohiei Timișoara - Dacia; corul "Doina" al parohiei Gătaia; corul "Învierea" al parohiei Teregova și corul "Sfântul Mare Mucenic Gheorghe" al parohiei Ortodoxe Ghiroda. "Pentru comunitatea noastră, ziua aceasta a însemnat o pagină frumoasă de istorie. Împreună cu enoriașii, cu locuitorii acestei așezări, am aniversat zece ani de activitate a corului «Sfânta Maria» în Parohia Ortodoxă Giarmata Vii. Am invitat și, spre bucuria mea deplină, au răspuns invitației cele mai renumite coruri din jurul Timișoarei și cred că din Banat. În

același timp, Îl rugăm pe Bunul Dumnezeu să ne dăruiască putere pentru a merge mai departe", a spus preotul paroh al comunei Giarmata Vii, Vasile Suciu.

Astfel, fiecare formație corală, ai căror membri au fost îmbrăcați în straie de sărbătoare, a interpretat melodii de preaslăvire, dar și colinde. Preț de două ore întreaga biserică a răsunat de vocile blajine ale interpreților, iar cei prezenți în Casa Domnului au ascultat melodiile care le-au indus în suflet sentimentul de

pace. Nici nu se putea altfel, având în vedere cu câtă dăruire interpretii, dirijorii, dar și preoții parohi se dedică corurilor. Iar acest lucru l-a mărturisit însuși preotul paroh al instituției bisericești care a fost gazdă, Vasile Suciu: "În cei 21 de ani de activitate, cel mai mult am pus suflet în acest cor. Să armonizezi 40-50 de oameni e un lucru greu de făcut și numai Dumnezeu poate să îți dea puterea asta".

Corul "Sfânta Maria" este câștigător a multor ediții județene a unor

prestigioase festivaluri. Împreună cu profesorul Nicolae Belean, el a obținut de trei ori locul I la Festivalul-concurs "Lada cu zestre", organizat de Centrul pentru Cultură și Artă al Județului Timiș și Consiliul Județean Timiș.

După încheierea momentului interpretativ, toate formațiile corale au primit distincții și diplome pentru participarea la momentul aniversar al corului "Sfânta Maria".

Totodată, pentru a marca împlinirea a zece ani de muzică bisericească, a fost înregistrat și un CD cu melodiile corului "Sfânta Maria", interpretate sub îndrumarea dirijorilor Nicolae Belean și Cezar Mihail Verlean.

Acțiunea din incinta bisericească s-a încheiat cu un moment muzical la care au participat toate formațiile corale. În acest sens, "pentru a marca Ziua Națională a României și datorită faptului că biserica este mama neamului românesc", după cum a afirmat consilierul cultural al Mitropoliei, Zaharia Pereș, toți interpreții de muzică bisericească prezenți au cântat, în cinstea neamului românesc, melodia „Rugăciunea românului”. Au continuat

apoi cu un "Mulți ani trăiască!" dedicat tuturor sărbătorilor de Sfântul Andrei.

Bineînțeles că în cadrul evenimentului nu a fost uitat regretatul mitropolit Nicolae Corneanu. Presfinția Sa a fost amintit de preotul Zaharia Pereș. "Este primul an în care avem un singur mare regret. Mitropolia Banatului a pierdut un mare om, care vreme de 50 de ani a fost un adevărat părinte pentru noi toți, un om care a lăsat ca testament un singur gând și anume să găsim un mitropolit care să ducă mai departe cele ce am început pentru ca biserica noastră să meargă înainte și să ne dedicăm întru totul lui Dumnezeu. A fost un susținător autentic al credinței, culturii și identității naționale. Un om care a reușit să demonstreze, practic, că iubește activitatea corală și nu numai. Va rămâne în sufletul nostru, al celor care l-am cunoscut, ca un adevărat Mitropolit, iubitor de preoți, cinstitor de credincioși și un om respectabil din toate punctele de vedere".

Momentul aniversar s-a încheiat la Căminul Cultural din Ghiroda, cu o agapă frățească.

Petru Vasile TOMOIAGĂ

"Tradiții și obiceiuri, acasă și peste hotare"

Simpozion internațional – ediția I Ghilad

Zilele trecute, în comuna Ghilad, a avut loc Simpozionul internațional "Tradiții și obiceiuri, acasă și peste hotare". Simpozionul se află la ediția I și a fost găzduit de Grădinița cu program prelungit din localitate. Ideea organizării simpozionului a pornit de la faptul că tradiția și obiceiurile

populare au constituit de-a lungul vremii o modalitate de păstrare a identității naționale. Cunoașterea și respectarea valorilor unui popor a generat ideea formării unei gândiri și conștiințe naționale, prin implementarea tradițiilor și obiceiurilor în educarea elevilor.

Oaspeții simpozionului au fost primiți la Ghilad de conducerea comunei, reprezentată de primarul Cornel Guran, de conducerea Școlii Gimnaziale, reprezentată de directorul

Teodor Căpucean, de prof. Geta Popuțe, coordonatorul principal de proiect, și de celelalte cadre didactice din învățământul preșcolar și școlar. Edilul comunei le-a urat participanților un călduros "bun venit" și succes în realizarea obiectivelor proiectului. Alături de reprezentanții de la Școala Gimnazială Ghilad și Primăria comunei Ghilad au mai fost prezenți reprezentanți ai Inspectoratului Școlar Județean Timiș, ai Grădiniței P.P. nr. 38 Timișoara, ai Școlii Gimnaziale "Martin Șuboni" din Jebel, ai Școlii Gimnaziale "Maria Brindea" din Pesac, iar din afara țării, oaspeți de la Școala Elementară "Mihail Sadoveanu" din Grebenac, Serbia, de la Primary School Hamminkstraat Gaanderen, din Olanda, și Kinderland din Cochem, Germania. Organizatorii acestui proiect consideră că folclorul întregeste și crește valoarea ființei naționale a poporului nostru: "Așa cum nu poate fi vorba despre viitor dacă nu ai trecut, tot așa nu poți vorbi despre un popor, dacă nu îi cunoști creația populară și folclorul care îi umple sufletul", este una dintre motivațiile care au condus la organizarea manifestării. În acest sens, simpozionul a avut ca principale obiective: sistematizarea cunoștințelor elevilor și preșcolariilor despre varietatea tradițiilor (române, sârbe, germane, olandeze), educarea atitudinii de admirație și respect față de acestea; educarea în vederea formării viitorului cetățean european ce își va păstra identitatea națională și va respecta cultura altor etnii; oferirea unor contexte educaționale care să permită formarea competențelor și atitudinilor specifice unei educații interculturale, iar nu în ultimul rând, formarea unui comportament social, etic și moral, precum și a unei atitudini aprobatoare față de cei ce transmit aceste tradiții și obiceiuri populare nestemate și incontestabile ale fiecărei națiuni. Într-o atmosferă caldă, așadar, la Ghilad, oaspeții și gazde au arătat că, prin copiii de astăzi, tradiția populară românească, în general, și cea din Banat, în special, va fi dusă mai departe. De altfel, în comuna Ghilad folclorul este la mare cinste, tradițiile din bătrâni sunt perpetuate prin generațiile tinere și există chiar și un muzeu al satului, semn că oamenii de aici nu și-au uitat obârșiile. Nu în ultimul rând, comuna Ghilad este câștigătoarea unui proiect european transfrontalier, împreună cu localitatea Grebenac din comuna Bela Crkva (Serbia), o parte însemnată din finanțare fiind atribuită tocmai pentru păstrarea și ducerea mai departe a folclorului bănățean. Simpozionul a mai cuprins și o mini-expoziție cu obiecte, port popular și unelte din comuna Ghilad, cu tema "Tradiții și obiceiuri, acasă și peste hotare", iar toți cei care au expus au primit diplome de participare. Simpozionul a

continuat cu un moment muzical și coregrafic, specific zonei Banatului, în care formațiile de dansuri și tinerii soliști vocali au adus în fața audienței o parte dintre jocurile și cântecele de referință ale folclorului bănățean. Iar spectacolul s-a bucurat de un real succes, fiind o reușită pentru care merită felicitări toți cei implicați. Simpozionul internațional organizat la Ghilad a fost un bun prilej de reafirmare a identității bănățene și naționale. Este demn de remarcat (și de urmat) exemplul autorităților locale din Ghilad, care, așa cum aminteam, sprijină păstrarea și ducerea mai departe a tradițiilor și obiceiurilor populare, dar și cel al cadrelor didactice de la instituțiile de învățământ din comună, care au reușit să organizeze un eveniment cultural de excepție, din toate punctele de vedere.

Petru Vasile TOMOIAGĂ